

LEIDEN LAW ACADEMY | 4 MAART 2025

WEBINAR ACTUALITEITEN AVG & UAVG VOORJAAR 2025

enkele recente arresten van het hof van justitie | het belang van Enschede
geautomatiseerde besluitvorming en profilering | het data privacy framework
collectieve acties over gegevensbescherming | nieuw boetebeleid en drie opgelegde
boetes

prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE

Universiteit
Leiden

- *hoogleraar in Leiden en aan de Open Universiteit*
- *advocaat in Den Haag*

Universiteit
Leiden

Open Universiteit

*Arib vs Tweede Kamer c.s.
voldoening aan een wettelijke plicht of vervulling van een
taak van algemeen belang?*

- wél gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid van Tweede Kamer, hoogleraren en Hoffmann
- géén wettelijke plicht (art. 6(1)(c) AVG) om onderzoek te doen n.a.v. signa**l**
- wél gerechtvaardigd belang (art. 6(1) AVG)

gegevensverwerking
t.b.v. onderzoek

gegevensverwerking
t.b.v. openbaarmaking
samenvatting rapport

geen wissings- of
bezwaarrecht (art.
17, 21 Avg)

Neunte Immobilien Portfolio

wettelijke plicht resp. taak van algemeen belang Neunte Immobiliën Portfolio

H/EU 12 september
2024, C17/22 en 18/22,
ECLI:EU:C:2024:738

art. 6 lid 1
onder c Avg

art. 6 lid 1
onder e Avg

over verwerkingen nodig om te voldoen aan
wettelijke plicht resp. vervulling taak van
algemeen belang

- verwerking moet **haar grondslag vinden in het unierecht of het lidstatelijke recht**
- moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en evenredig moet zijn met het nagestreefde gerechtvaardigde doel
- niet noodzakelijk een door parlement

art. 6 lid 3,
overw. 41
en 45 Avg

71. [N]iet kan worden
uitgesloten dat 'het
lidstatelijke recht' [...] ook de nationale
rechtspraak omvat

- wél duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar

Art. 7:611 BW

De werkgever en de werknemer zijn
verplicht zich als een goed werkaeffer
en een goed werknemer te gedragen.

Art. 3 Arbowet

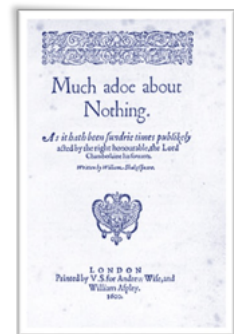
De werkgever zorgt voor de veiligheid en
de gezondheid van de werknemers inzake
alle met de arbeid verbonden aspecten

voldoende duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar?

rb A van 3 aug 2023 ECLI:NL:RBAMS:2023:5257:5257
De rechtbank is van oordeel dat Inholland terecht heeft
aangevoerd dat zij als werkgever - onder meer op grond
van artikel 7:611 van de Arbowet en artikel 7:611 BW -
werkvloer behouden was om onderzoek in te stellen en zo
nodig maatregelen te treffen omdat zij, na de melding van
een werknemer, signalen ontving dat sprake zou kunnen
zijn van ongewenste omgangsvormen of
grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer

Idem: gerechtshof 's Hertogenbosch 23 mei 2017,
ECLI:NL:GHSHE:2017:2234

KNLTB & VoetbalTV over wat een gerechtvaardigd belang kan zijn, en wat niet

gerechtvaardigd belang

Artikel 6.1 AVG

Verwerking is rechtmatig indien en voor zover [..]
(f) de verwerking is **noodzakelijk** voor de behartiging van
de **gerechtvaardigde** belangen van de
verwerkingsverantwoordelijke of van een derde,
behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de
fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot
bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder
wegen dan die belangen, met name wanneer de
betrokkene een kind is.

normuitleg gerechtvaardigd belang...

AP Normuitleg
gerechtvaardigd belang
1 november 2019

gerechtvaardigd belang moet in (algemene) wetgeving of elders in het recht zijn benoemd als een rechtsbelang.

Wat ook niet als een gerechtvaardigd belang kwalificeert, is bijvoorbeeld: het enkel dienen van zuiver commerciële belangen, winstmaximalisatie, het zonder gerechtvaardigd belang volgen van het gedrag van werknemers of het (koop)gedrag van (potentiële) klanten, etc.

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Zie ook o.a. Google Spain, Satamedia, WP29 enz.

AG Bobek 19 dec. 2018, C-40/17, ECLI:EU:C:2018:1039 (Fashion ID)

Richtlijn 95/46 bevat wat het begrip „gerechtvaardigd belang” betreft geen definitie of opsomming. Dit begrip is tamelijk flexibel en open van aard. Mits op zichzelf wettig, bestaat er geen type van belang dat per se uitgesloten is.

normuitleg gerechtvaardigd belang...

AP, Normuitleg
'gerechtvaardigd belang' 1
november 2019

Wat ook niet als een gerechtvaardigd belang kwalificeert, is bijvoorbeeld: het enkel dienen van zuiver commerciële belangen, winstmaximalisatie, het zonder gerechtvaardigd belang volgen van het gedrag van werknemers of het (koop)gedrag van (potentiële) klanten, etc.

The bottom section is a collage of newspaper clippings and legal notices. It includes:

- A clipping from 'Het Parool' about a privacy watchdog's stance on amateur football fields.
- A clipping from 'De Persgroep' about a privacy watchdog's distance from market operations.
- A clipping from 'De Persgroep' about a court's interpretation of the privacy law in a tennis case.
- A clipping from 'De Persgroep' about the watchdog's strict interpretation of the privacy law.
- A central clipping from 'De Persgroep' dated March 13, 2020, titled 'Boete voor tennisonderzoek vanwege verkoop van persoonsgegevens'. The text states: 'De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) legt tennisonderzoek KNLTB een boete op van 525.000 euro voor het verkopen van persoonsgegevens. De KNLTB heeft in 2018 onrechtmatig tegen betaling persoonsgegevens van een paar honderdduizend van zijn leden verstrekt aan twee sponsors. De Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB) verstrekte de sponsors persoonsgegevens zoals naam, geslacht en adres, zodat zij een selectie van KNLTB-leden konden benaderen met tennisgerelateerde en andere aanbiedingen. De ene sponsor ontving persoonsgegevens van 50.000, de andere van meer dan 300.000 leden. Die sponsors benaderden een deel van die KNLTB-leden per post of telefoon.'

VoetbalTV & KNLTB & DPS/Facebook

Rb Mid.NLD 23 nov2021, ECLI:NL:RBMNE:2020:5111

16. Gelet op de hiervoor aangehaalde Europese rechtspraak, conclusies van de advocaat-generaal en de opinie van de WP29, onderschrijft de rechtbank het standpunt van eiseres dat de vraag of een verwerker van persoonsgegevens een gerechtvaardigd belang heeft, aan de hand van een negatieve toets moet worden beoordeeld. Deze toets bestaat erin dat de verwerker geen belang mag nastreven dat in strijd is met de wet.

ABRvS 27 juli 2022, ECLI:NL:RVS:2022:2173

8. Met de rechtbank wordt geoordeeld dat in dit geval, gelet op de door VoetbalTV genoemde andere belangen, die niet van commerciële aard zijn, geen sprake is van een louter commercieel belang. De vraag of een uitsluitend commercieel belang op zichzelf een gerechtvaardigd belang in de zin van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f, van de AVG kan zijn, hoeft daarom niet te worden beantwoord.

negatieve toets

positieve toets

Rb A'dam 22 sept 2022, ECLI:NL:RBAM:2022:5565

6. De rechtbank vindt zich daarom genoodzaakt om de volgende prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie te stellen:

- Hoe dient de rechtbank de term 'gerechtvaardigd belang' uit te leggen?
- Zijn dat uitsluitend tot de wet behorende, wet zijnd, in een vastgestelde belanger? Of;
- Kan elk belang een gerechtvaardigd belang zijn, mits dat belang niet in strijd is met de wet? Meer specifiek gesteld: is een zuiver commercieel belang en het belang zoals hier aan orde, het verstrekken van persoonsgegevens tegen betaling zonder toestemming van de betreffende persoon, onder omstandigheden aan te merken als een gerechtvaardigd belang? Zo ja, welke omstandigheden bepalen of een zuiver commercieel belang een gerechtvaardigd belang is?

Rechtbank A'dam 15 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:1407

12.68.[...] Anders dan de Stichting heeft betoogd, ziet de rechtbank overigens voorsnag geen reden om aan te nemen dat commerciële belangen niet als een gerechtvaardigd belang [...] zouden kunnen worden aangemerkt.

Uit de rechtspraak van het HvJ EU blijkt dat niet en uit het advies van WP29 evenmin. Integendeel, in het WP29-advies worden ook economische belangen van ondernemingen als voorbeeld genoemd.

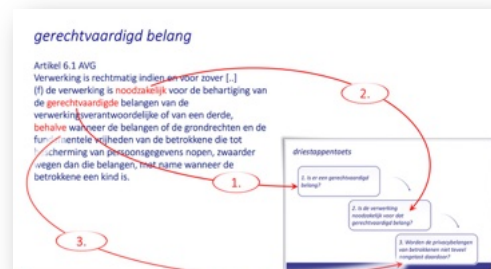
wat een gerechtvaardigd belang kan zijn
KNLTB

HJEU 4 oktober 2024, C-621/22, ECLI:EU:C:2024:857

Meta/Bundeskartellamt (maar ook bijv. Neunte Immobilien Portfolio)

21 [...] de griffie [heeft] de verwijzende rechter in kennis gesteld van het arrest van 4 juli 2023, Meta Platforms e.a [...] en verzocht mee te delen of hij, gelet op dat arrest, zijn verzoek om een prejudiciële beslissing geheel of gedeeltelijk wenste te handhaven, en, in geval van gedeeltelijke intrekking van deze aanvraag, de redenen voor de handhaving van een deel ervan toe te lichten.

'zeg, is dit nou echt nog nodig...?'

gerechtvaardigd belang
KNLTB

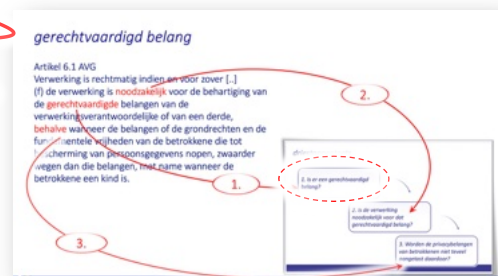
HJEU 4 oktober 2024, C-621/22, ECLI:EU:C:2024:857

49 [...] [e]en commercieel belang van de verwerkingsverantwoordelijke [kan] een gerechtvaardigd belang in de zin van artikel 6, lid 1, onder (f), AVG vormen, voor zover het niet in strijd is met de wet.

d.w.z. negatieve toets

Dictum

Art. 6, eerste lid, onderdeel f, Avg vereist niet dat een gerechtvaardigd belang bij wet wordt bepaald, wél dat het aangevoerde gerechtvaardigde belang rechtmatig is.

gerechtvaardigd belang
KNLTB

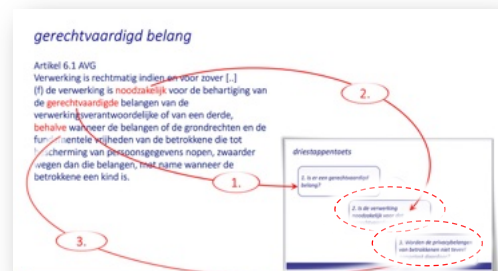
HJEU 4 oktober 2024, C-621/22, ECLI:EU:C:2024:857

Bijv. over stap 2 (noodzakelijkheid):

“[er moet] worden vastgesteld dat wanneer een sportbond als de KNLTB tegen betaling persoonsgegevens van zijn leden wil verstrekken aan derden, het voor die bond in het bijzonder mogelijk is om zijn leden daarvan **vooraf in kennis te stellen en hun te vragen of zij wensen dat hun persoonsgegevens aan derden worden doorgegeven met het oog op reclame of marketing.**

hof geeft ten overvloede nog een aantal ‘preciserings’ (‘clarifications’) voor de zgn. noodzakelijkheidstoets (stap 2) en belangenafweging (stap 3)

[KNLTB zou aldus] de betrokken leden in staat stellen om [...] de controle te houden over de beschikbaarstelling van hun persoonsgegevens”

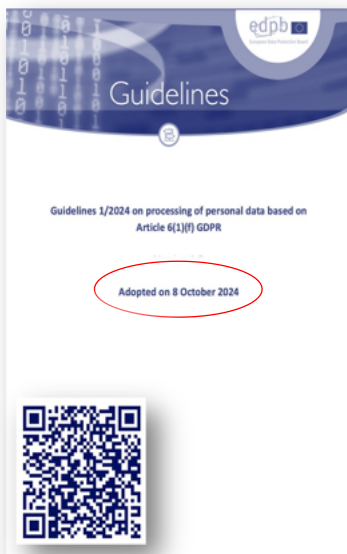
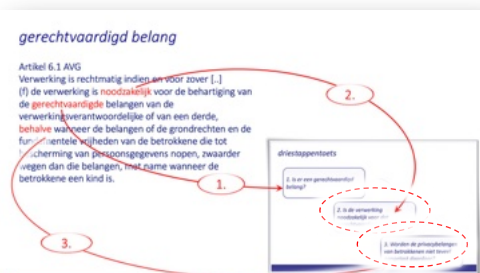
gerechtvaardigd belang KNLTB

HJEU 4 oktober 2024, C-621/22, ECLI:EU:C:2024:857

Bovendien moet [...] rekening [worden gehouden] met de omstandigheid dat de betrokken gegevens ook zijn verstrekt aan een aanbieder van kansspelen en casinospelen [...] waarvan de reclame- en marketingactiviteiten weliswaar rechtmatig zijn, maar worden uitgeoefend in een context die – in strijd met hetgeen volgt uit overw. 47 AVG – niet lijkt te worden gekenmerkt door een relevante en passende verhouding tussen de betrokkenen en de verwerkingsverantwoordelijke.

Bovendien kan de verwerking van dergelijke gegevens in bepaalde omstandigheden nadelige gevolgen hebben voor de leden van de betrokken tennisverenigingen, aangezien deze activiteiten deze leden kunnen blootstellen aan de risico's die verbonden zijn aan de ontwikkeling van gokverslaving.

hof geeft ten overvloede nog een aantal 'preciserings' ('clarifications') voor de zgn. noodzakelijkheidstoets (stap 2) en belangenafweging (stap 3)

overw. 47 en 49

There is no exhaustive list of interests that may be considered as being legitimate. In the absence of a definition of that concept in the GDPR, a wide range of interests is, in principle, capable of being regarded as legitimate. Both the GDPR and the CJEU have expressly recognized several interests as being legitimate, such as

- having access to information online
- ensuring the continued functioning of publicly accessible websites
- obtaining the personal information of a person who damaged someone's property in order to sue that person for damages
- protecting the property
- health and life of the co-owners of a building
- product improvement, and
- assessing the creditworthiness of individuals

... among others.

- Google Spain
- Breyer
- Rigas
- GC/CNIL
- M.I.C.M
- M5ScaraA
- Meta/Bundeskartellamt
- Schufa Holding
- etc.
- etc.

Autoriteit Persoonsgegevens (Dutch DPA)
31,679 followers
3w · 🌐

Reactie AP op onderstaande beantwoording van prejudiciële vragen door het Hof van Justitie van de EU:

Bij de AP staat de burger voorop. Vandaar onze principiële interpretatie van de wet, waarin organisaties bijvoorbeeld nooit zonder toestemming persoonsgegevens van mensen mogen verkopen, alleen omdat ze daar geld mee kunnen verdienen. Daar hebben wij ons voor ingezet en wat ons betreft is dat nog steeds hoe het zou moeten zijn, maar helaas is dat niet de juridische realiteit. Dat is nu duidelijk. Wij zullen onze normuitleg op dit punt dan ook aanpassen.

De uitspraak van het Hof is echter geen vrijbrief voor bedrijven en andere organisaties om zomaar zonder toestemming van alles te doen met persoonsgegevens, alleen omdat die daar geld mee kunnen verdienen. Voor een geslaagd beroep op een 'gerechtvaardigd belang' moeten organisaties aan drie voorwaarden voldoen. De eerste voorwaarde is dus niet zo absoluut als de AP die zag, maar het Hof van Justitie benadrukt dat er nog twee voorwaarden zijn waaraan bedrijven moeten voldoen, willen zij zonder toestemming persoonsgegevens verkopen. Uit de uitspraak van het Hof van Justitie volgt dat bij de tweede en de derde voorwaarde de belangen van de burger zwaar wegen. De AP zal hier scherp op blijven toezien.

In het geval van de KNLTB benoemt het Hof bijvoorbeeld dat mensen ook moeten kunnen verwachten dat een organisatie hun gegevens verkoopt aan een bepaald bedrijf. En verwacht jij als lid van een tennisvereniging dat de tennisbond onder meer jouw telefoonnummer verkoopt aan een loterij? Het is nu aan de Amsterdamse rechtbank om dit rond de KNLTB-zaak te beantwoorden en een oordeel te vellen over de rechtmatigheid van het verkopen van de persoonsgegevens van KNLTB-leden.

<https://lnkd.in/enFKBpR5>

lees: *controversiële*

“ Bij de AP staat de burger voorop. Vandaar onze principiële interpretatie van de wet, waarin organisaties bijvoorbeeld nooit zonder toestemming persoonsgegevens van mensen mogen verkopen, alleen omdat ze daar geld mee kunnen verdienen. Daar hebben wij ons voor ingezet *en wat ons betreft is dat nog steeds hoe het zou moeten zijn*, maar helaas is dat niet de juridische realiteit. Dat is nu duidelijk. Wij zullen onze normuitleg op dit punt dan ook aanpassen. ”

Nee. Dat was allang duidelijk!

AP vindt nieuw budget 'niet genoeg om zelfs aan meest basale eisen te voldoen'

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft de privacybescherming te laag, toezichthouder zegt dat dat...

VoetbalTV eist schadevergoeding van Autoriteit Persoonsgegevens

VoetbalTV eist een schadevergoeding van de Autoriteit Persoonsgegevens omdat de privacywaakhouders onrecht zou hebben opgetreden tegen uitzendingen van amateurvoetbalwedstrijden.

Het conflict vindt zijn oorsprong in 2018, toen VoetbalTV werd opgericht door een samenwerking tussen Toonder Tapes en de KNVB om amateurvoetbalwedstrijden via internet uit te zenden. De AP verbodt activiteiten vanwege vermeende privacyschendingen en legde een boete op van 575.000 euro. De boete werd later door de rechtbank Utrecht nietig verklaard, en ook de Raad van State stelde de boete in de Tweede Kamer in 2020 faillissement aanvoeg, hebben de KNVB het bedrijf inmiddels uit de schulden gehaald. Dit maakt de weg vrij voor de KNVB om de schadevergoeding te claimen. De exacte hoogte van de gevorderde schadevergoeding is nog niet bekend, maar de partijen kunnen lopen. Dat bericht hetwettelijk.nl, dat met een 'betrouwbare' bron VoetbalTV zijn activiteiten zal hervatten, is nog onduidelijk.

fd. Mijn nieuws Net binnen Beurs Krant Podcasts

Interview • 00:30

Aleid Wolfsen: 'Bij twijfel is het voordeel burger en niet voordeel overheid'

Johan Leupen, Jeroen Piensma

Privacy is een groot goed, wat niet onmiddellijk leidt tot een privacybewaker die immens populair is. Nu bijt de Autoriteit Persoonsgegevens van zich af met pittige oetoes voor overtreders. Al wordt ze soms ook teruggefloten in haar ijver. In gesprek met voorzitter Aleid Wolfsen over de groeistruipen en successen van de AP.

'Ik zie het dan ook niet snel gebeuren dat enkel een commercieel belang na toetsing van de burgerrechten leidt tot rechtmatige verwerking. Het Hof zegt in een ander arrest ook dat het recht op privacy in beginsel voorrang krijgt op een economisch belang. Je moet van goeden huize komen als je data verwerkt.'

Bedrijven zeggen dat ze de afgelopen jaren schade hebben geleden door het standpunt van de AP, doordat ze bepaalde producten of diensten niet in de markt durfden te zetten. 'Daar zouden dan voorbeelden van moeten zijn, maar ik ken ze niet. Volgens mij is de schade nul.'

niet immens populair..!

**AUTORITEIT
PERSOONSgegevens**

Opinie 4

AP moet haar uitleg van begrippen en regels uit de AVG consulteren

Gerri-Jan Zwenne & Ivetta Tempelman*

De Autoriteit Persoonsgegevens (afgekort AP) houdt lang vol dat commerciële belangen nooit gerechtvaardigde belangen konden zijn in de zin van de AVG en handhaaft daar stenoosje met forse boetes. Dit terwijl uit diverse arresten van het Hof van Justitie EU en andere relevante rechtsbronnen al duidelijk was dat dit geen handhavingse opvatting was. In antwoord op prejudiciële vragen van de Bundeskartellamt bevestigde het Hof van Justitie EU dat uiteindelijk nogmaals. Aanbevelen wordt dat de AP bij vaststelling van haar oorspronkelijke redenering niet eens voort te houden internetconsultatie.

Het is niet overtuigend gebleven. Op 4 oktober 2024 kwam het Hof van Justitie van de Europese Unie (Hof van Justitie) met het langverwachte arrest in de ingezonden ENITZ-zaak. Daarin geeft het Hof antwoord op de vraag of commerciële belangen kunnen worden opgevoerd als gerechtvaardigde belangen als bedoeld in artikel 6 lid 1, onderdelen f) en g) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Het Hof bevestigde de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) van niet. Op basis van haar oorspronkelijke uitleg van rechtsbronnen en bij de openbare hoorzittingen. Deze boetes op aan het ministerie (meer specifiek de AP) en de ENITZ, althans naar wat nu blijkt aan nog een kleine handvol anderen. Die partijen waren geroepen de zaak te proceduren. In het kader van de procedure van de ENITZ zag de bestaande rechter van de Bundeskartellamt aanvullende prejudiciële vragen meer commerciële belangen voor te leggen aan het Hof.

Het Hof heeft aan de verwijzende rechter nog gevraagd of het deze prejudiciële vragen, gelet op Meta/Bundeskartellamt, wilde handhaven

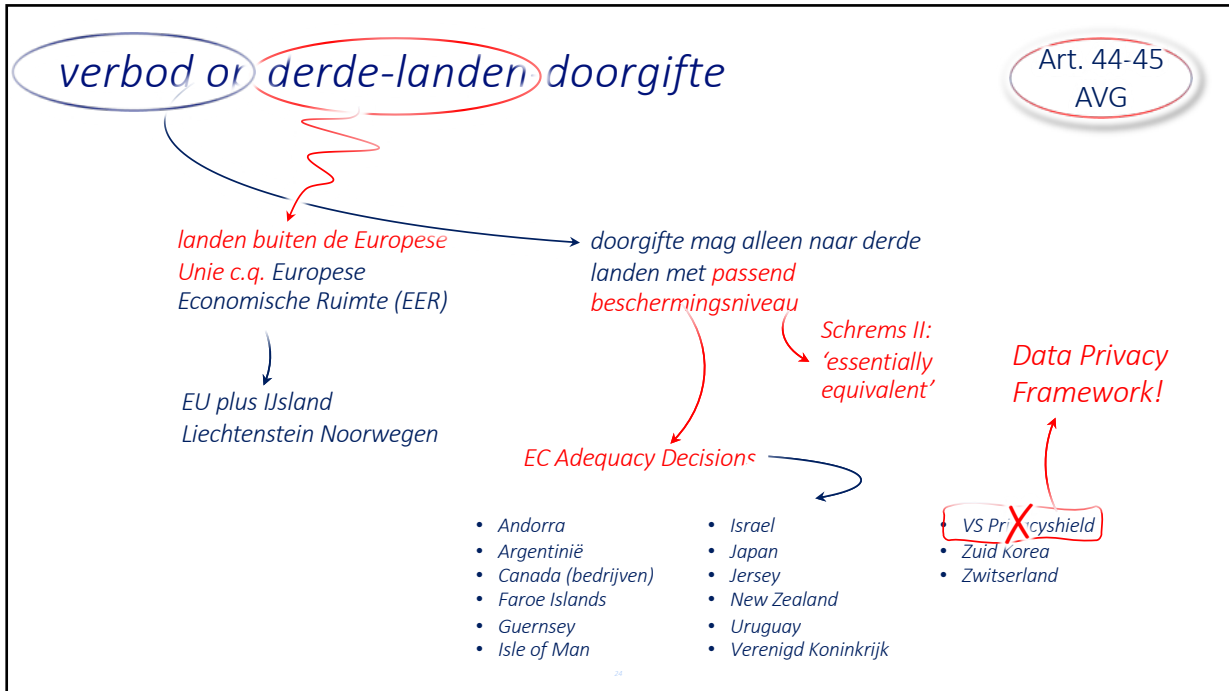
* G-J. Zwenne is advocaat bij de advocatenkantoor G-J. Zwenne & Ivetta Tempelman. Ivetta Tempelman is advocaat bij de advocatenkantoor G-J. Zwenne & Ivetta Tempelman.

Opinie

Verwerkingsverstoelingen en
bevoegdheden konden in vijf jaar
rekening worden gehouden met een
normering waarvan afhangt
duidelijk was dat die onderdelen in

**Anders dan wel door de
rechtshandeling wordt bevestigd,
konden multinationals
toesicht niet dat er daaronder
geen publieke verantwoordelijkheid
toesicht te worden afgevoerd**

HET DATA PRIVACY FRAMEWORK
“its déjà vu all over again”

subject to review and ratification by the European Commission, which could take up to six months

FACT SHEET: President Biden Signs Executive Order to Implement the European Union-U.S. Data Privacy Framework

Biden executive order gives US power to determine if EU surveillance goes too far

Today, President Biden signed an Executive Order on Enhancing Safeguards for United States Signals Intelligence Activities (EO), directing the steps that the United States will take to implement the U.S. commitments under the European Union-U.S. Data Privacy Framework (EU-U.S. DPF) announced by President Biden and European Commission President von der Leyen in March 2020.

"The decision to designate the EU will involve an assessment by the Attorney General as to whether the laws of the EU and or those EU member states, each on matters within their areas of competence, have appropriate safeguards relating to their signals intelligence for U.S. persons' personal information that gets transferred from the United States to the EU," Harrell said.

Interview Toezichthouder geheime diensten stopt ermee wegens nieuwe inlichtingenwet: 'Ze willen gewoon minder pottenkijkers'

Toezichthouder Bert Hubert Een toezichthouder op de geheime diensten vertrekt uit diepe onvrede over een nieuwe inlichtingenwet „Ik vind het wetsvoorstel niet oprecht.“

Rik Wassena 9 september 2022 Leestijd 4 minuten

Bert Hubert, toezichthouder op de geheime diensten, legt zijn functie neer vanwege grote zorgen over een aanstaande inlichtingenwet. Hubert was sinds 2019 de technische expert van de Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB). De TIB keurt vooraf hacks, kabeltaps en andere gevoelige operaties van inlichtingendiensten AIVD en de MIVD goed.

Hubert, een software-ontwikkelaar met een verleden bij de AIVD, schrijft vrijdag in zijn ontslagbrief aan premier Mark Rutte (VVD) dat hij „als persoon“ moeite heeft met de voorgestelde uitbreidingen van de bevoegdheden van de diensten en zich af te vragen hoe zinnig de controle van de TIB onder de nieuwe wet nog zal zijn. „De diensten krijgen veel ruimere bevoegdheden en daar voel ik me niet goed bij“, zegt hij in een toelichting op zijn vertrek tegen NRC. „Die gaan veel te ver.“

The EDPB welcomes *substantial improvements* such as the introduction of requirements embodying the principles of necessity and proportionality for U.S. intelligence gathering of data and the new redress mechanism for EU data subjects. At the same time, it expresses *concerns and requests clarifications on several points*. These relate, in particular, to certain *rights of data subjects, onward transfers, the scope of exemptions, temporary bulk collection of data and the practical functioning of the redress mechanism*. The EDPB would welcome if not only the entry into force but also the adoption of the decision were conditional upon the adoption of updated policies and procedures to implement Executive Order 14086 by all U.S. intelligence agencies.

DPF DATA PRIVACY FRAMEWORK PROGRAM

Home Self-Certify Data Privacy Framework List Audiences About

WELCOME TO THE DATA PRIVACY FRAMEWORK (DPF) PROGRAM

The EU-U.S. DPF, UK Extension to the EU-U.S. DPF, and Swiss-U.S. DPF were respectively developed by the U.S. Department of Commerce and the European Commission, UK Government, and Swiss Federal Administration to provide U.S. organizations with reliable mechanisms for personal data transfers to the United States from the European Union, United Kingdom, and Switzerland while ensuring data protection that is consistent with EU, UK, and Swiss law.

[LEARN MORE](#)

Based on the information gathered during this first review, the Commission concludes that the U.S. authorities have put in place **the necessary structures and procedures** to ensure that the Data Privacy Framework functions effectively. In this context, the Commission very much values the very good cooperation with the U.S. authorities to conduct the review. [...]

In light of this outcome of the review [...] the Commission considers it appropriate to carry out the next periodic review **after three years**. This should allow more experience to be gained with the practical application of the DPF and take into account the abovementioned upcoming developments.

oktober 2027..?

Data Privacy Framework

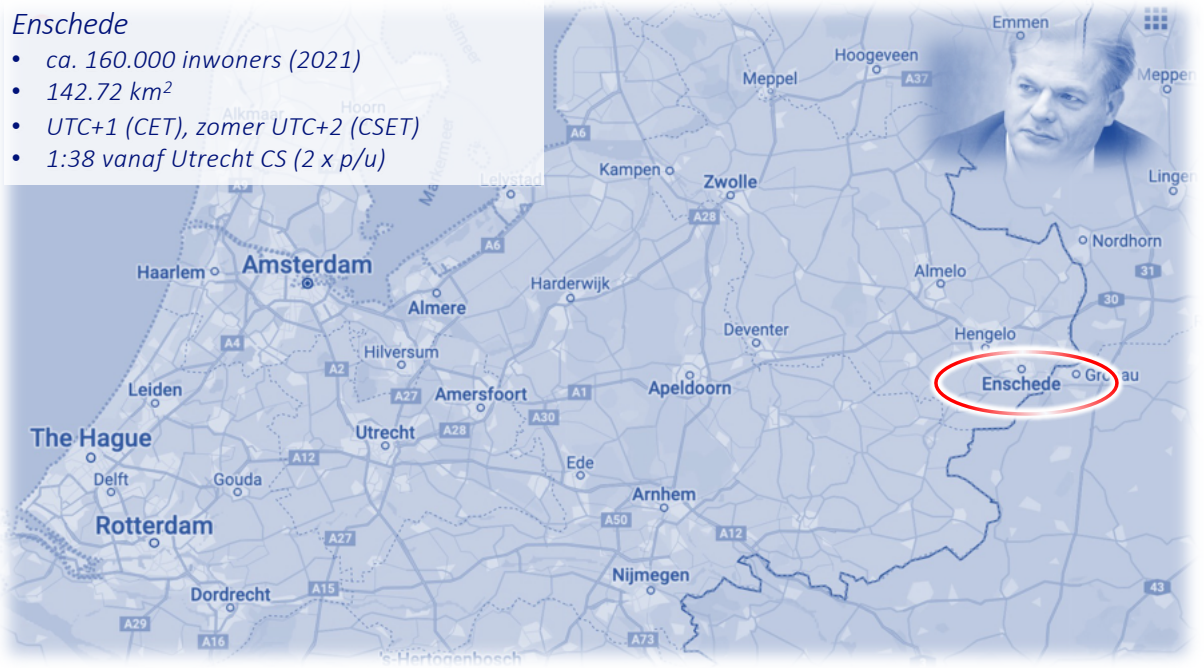

HET BELANG VAN ENSCHEDE

Enschede en Breyer, GAR/EDPS,
Scania en IAB

Enschede

- ca. 160.000 inwoners (2021)
- 142.72 km²
- UTC+1 (CET), zomer UTC+2 (CSET)
- 1:38 vanaf Utrecht CS (2 x p/u)

nrc
 NIEUWS
Gemeente Enschede beboet voor digitaal volgen binnenstadpubliek

Privacy Via speciale meetkastjes in de binnenstad hield de gemeente bij wie waarheen ging en op welk moment. Wifitracking mag op deze manier niet gebruikt worden. Het is voor het eerst dat de Autoriteit Persoonsgegevens een overheidsinstansie beboet.

Esther Meerman • 29 april 2023 • Leestijd 1 minuut

€600.000 boete!

De wifitracking in Enschede begon in mei 2018 en werd op 1 mei 2020 na tussenkomst van AP weer gestopt. Speciale meetkastjes in winkelstraten in Enschede vingen wifisignalen op van mobiele telefoons, aan de hand waarvan werd geteld hoeveel mensen in de buurt aanwezig waren. Elke telefoon kreeg een unieke code, waarmee vervolgens voor langere tijd werd bijgehouden welke telefoon langs welk meetkastje kwam. Wifitracking is volgens AP op dat moment niet langer tellen maar volgen, en daar mogen Nederlandse gemeenten de techniek niet voor gebruiken. AP benadrukt dat de gemeente niet met opzet burgers wilde volgen en dat deze gegevens voor zover de privacywaakhond weet ook niet gebruikt zijn.

„Als je mensen via hun telefoon kunt volgen, is dat heel kwalijk”, zegt AP-vicevoorzitter Monique Verdier. „Want iedereen heeft het recht om vrij en onbespied over straat te gaan. Zonder dat de overheid of een andere partij kan meekijken of noteren wat je doet. Dat past bij onze vrije en open samenleving.” Verdier stelt dat gemeenten dit „grondrecht” van haar burgers voorop moet stellen.

nrc
 NIEUWS
Gemeente Enschede beboet voor digitaal volgen binnenstadpubliek

Privacy Via speciale meetkastjes in de binnenstad hield de gemeente bij wie waarheen ging en op welk moment. Wifitracking mag op deze manier niet gebruikt worden. Het is voor het eerst dat de Autoriteit Persoonsgegevens een overheidsinstansie beboet.

Esther Meerman • 29 april 2023 • Leestijd 1 minuut

‘heel kwalijk’

De wifitracking in Enschede begon in mei 2018 en werd op 1 mei 2020 na tussenkomst van AP weer gestopt. Speciale meetkastjes in winkelstraten in Enschede vingen wifisignalen op van mobiele telefoons, aan de hand waarvan werd geteld hoeveel mensen in de buurt aanwezig waren. Elke telefoon kreeg een unieke code, waarmee vervolgens voor langere tijd werd bijgehouden welke telefoon langs welk meetkastje kwam. Wifitracking is volgens AP op dat moment niet langer tellen maar volgen, en daar mogen Nederlandse gemeenten de techniek niet voor gebruiken. AP benadrukt dat de gemeente niet met opzet burgers wilde volgen en dat deze gegevens voor zover de privacywaakhond weet ook niet gebruikt zijn.

„Als je mensen via hun telefoon kunt volgen, is dat heel kwalijk”, zegt AP-vicevoorzitter Monique Verdier. „Want iedereen heeft het recht om vrij en onbespied over straat te gaan. Zonder dat de overheid of een andere partij kan meekijken of noteren wat je doet. Dat past bij onze vrije en open samenleving.” Verdier stelt dat gemeenten dit „grondrecht” van haar burgers voorop moet stellen.

‘gemeente wilde niet met opzet burgers volgen en heeft de gegevens ook niet daarvoor gebruikt’

€600.000 boete!

nrc

NEUWS

Gemeente Enschede beboet voor dat al volgen binnens publiek

Privacy Via speciale manier de binnenstad gemeente bij wie waarheen ging en op welke manier niet gebruikt worden. Het is voor het eerste dat de Autoriteit Persoonsgegevens een

Eiser Meerman • 29 april 2021 • Leestijd 1 minuut

€ 600.000 boete!

De wifitussen Enschede werd geen u welke mom geme niet priv „Als vic onl me sa voorop me

Uitspraak

ECLI:NL:RBOVE:2024:594

Instantie	Rechtbank Overijssel
Datum uitspraak	02-02-2024
Datum publicatie	02-02-2024
Zaaknummer	ZWO 22/775
Rechtsgebieden	Bestuursrecht
Bijzondere kenmerken	Eerste aanleg - meervoudig
Inhoudsindicatie	De rechtbank verklaart het beroep van de gemeente Enschede gegrond. De gemeente ging in beroep tegen een opgelegde bestuurlijke boete van 600.000 euro van de Autoriteit Persoonsgegevens.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl Sdu Nieuws Privacyrecht 2024/105 Sdu Nieuws Privacyrecht 2024/20 JBP 2024/43 met annotatie van mr. T. Mulder
	Verrijkte uitspraak

Uitspraak
RECHTBANK OVERIJSEL

Zittingsplaats Zwolle

Bestuursrecht

zaaknummer: ZWO 22/775

uitspraak van de meervoudige kamer in de zaak tussen

het college van burgemeester en wethouders van Enschede, eiser, gemachtigde: mr. M.H. Ellerink,

en

Autoriteit Persoonsgegevens, hierna: AP, gemachtigde: mr. J.M.A. Koster,

**AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS**

Boete wifitracking Enschede

29 april 2021 Thema's: [Wifi en bluetooth](#) [Gemeenten](#)

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft een boete van 600.000 euro opgelegd aan de gemeente Enschede.

De reden voor de boete is dat gemeente Enschede wifitracking gebruikte in de binnenstad op een manier die niet mag. Daardoor was het mogelijk winkelend publiek en mensen die in de binnenstad wonen of werken te volgen. Lees verder: [Boete gemeente Enschede om wifitracking](#).

Update maart 2024

Op 2 februari 2024 heeft de [rechtbank Overijssel](#) geoordeeld dat de AP niet heeft bewezen dat de gemeente Enschede persoonsgegevens heeft verwerkt en dat de AP ten onrechte een boete heeft opgelegd. De AP heeft hoger beroep ingesteld tegen deze uitspraak.

bewijs-
probleem?

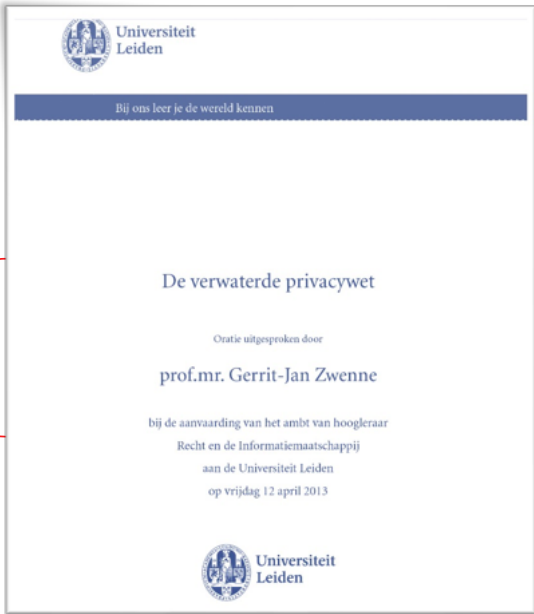

«singling-out» niet hetzelfde als identificatie ← MBB

persoonsgegevens is relatief begrip ← MBB

«singling-out» is nog géén identificatie Europees Parlement (triloog)

A very common family name will not be sufficient to **identify someone** - i.e. **to single someone out** - from the whole of a country's population, while it is likely to achieve identification of a pupil in a classroom. Ancillary information, such as 'a man wearing a black suit' may identify someone out of the passers-by standing at a traffic light.

WP29 Opinion 4/2007

[data subject is] a natural person who can be **identified or singled out**, directly or indirectly, alone or in combination with associated data, by means reasonably likely to be used by the controller ...

Draft LIBE-report of Albrecht January 2013

Art. 4(1) AVG

[data subject is] an identifiable natural person is one who can be identified, **or singled out**, directly or indirectly, in particular by reference to an identifier ..

«singling-out» is nog géén identificatie kamerbrief

Wat artikel 4 (begripsbepalingen) betreft, is er geen enkele steun voor het verder verfijnen van het begrip «persoonsgegevens» met categorieën als «singling out». De voorgestelde definitie lijkt Nederland en veel lidstaten al gecompliceerd genoeg.

«singling-out» overw. 26

(26) [...] Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerking, verantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.

binnen een groep iemand onderscheiden of selecteren (zonder noodzakelijkerwijs te weten wie die persoon is)

‘singling-out’

‘het individu dat gebruik maakt van IP-adres 85.5.157.254’

de maatstaf: wat redelijkerwijs valt te verwachten overw. 26 resp. 30

(26) [...] Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met **alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten** dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van middelen **redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt** om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.

(30) Natuurlijke personen kunnen worden gekoppeld aan online-identificatoren via hun apparatuur, applicaties, instrumenten en protocollen, zoals **internetprotocol (IP)-adressen**, identificatiecookies of andere identificatoren zoals radiofrequentie-identificatietags. Dit kan sporen achterlaten die, **met name wanneer zij met unieke identificatoren en andere door de persoon ontvangen informatie worden gecombineerd**, kunnen worden gebruikt om profielen op te stellen van natuurlijke personen en natuurlijke personen te herkennen.

de maatstaf: wat redelijkerwijs valt te verwachten Breyer

HJEU 19 okt. 2016 C-582/14
ECLI:EU:C:2016:779

48. De aanbieder van onlinemediadiensten lijkt dan ook te beschikken over middelen waarvan mag worden aangenomen dat **zij redelijkerwijs kunnen worden ingezet** om de betrokken persoon **met behulp van derden**, te weten de bevoegde autoriteit en de internetprovider, te identificeren aan de hand van de bewaarde IP-adressen.

48. [It] appears that the online media services provider has the means which **may likely reasonably be used** in order to identify the data subject, **with the assistance of other persons**, namely the competent authority and the internet service provider, on the basis of the IP addresses stored.

redelijkerwijs **'kunnen'** worden ingezet om iemand te identificeren?
(theoretische mogelijkheid)

redelijkerwijs **'zullen'** worden ingezet om iemand te identificeren!
(waarschijnlijkheid)

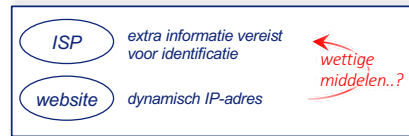

persoonsgegevens, een relatief begrip Breyer

HJEU 19 oktober 2016 C-582/14 ECLI:EU:C:2016:779

- Zie ook:
- HvJEU 17 juni 2021, C-597/19, ECLI:EU:C:2021:492 (Mircom)
  - HvJEU 9 November 2023, C-319/22, ECLI:EU:C:2023:837 (Gesamtverband)

49. [E]en dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, ten aanzien van die aanbieder [vormt] een persoonsgegeven [...], wanneer hij beschikt over **wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust.**

verondersteld wordt dat identificatie redelijkerwijs valt te verwachten

persoonsgegevens, een relatief begrip
GAR/EDPS

105. Aangezien de EDPS niet heeft onderzocht of Deloitte over wettelijke en in de praktijk uitvoerbare middelen beschikte om toegang te krijgen tot de aanvullende gegevens die nodig waren voor de identificatie van de auteurs van de opmerkingen, kan de EDPS dus niet tot de slotsom komen dat de informatie die aan Deloitte was doorgezonden, informatie vormde die betrekking had op een „identificeerbare natuurlijke persoon“ in de zin van artikel 3, punt 1, van verordening (EU) 2016/679.

«singling-out» is nog géén identificatie
IAB Europe

44 [Vast staat] dat de koppeling van de in een TC-string vervatte informatie aan een identifiër zoals met name het IP-adres van het toestel van de betrokken gebruiker het mogelijk kan maken om een profiel van deze gebruiker op te stellen en om de persoon waar de informatie specifiek betrekking op heeft, daadwerkelijk te identificeren.

45. Aangezien een gebruiker kan worden geïdentificeerd door een letter- en tekenset als de TC-string te koppelen aan aanvullende gegevens, zoals met name het IP-adres van het toestel van deze gebruiker of andere identifiërs, dient te worden geconcludeerd dat de TC-string informatie over een identificeerbare gebruiker bevat en dus een persoonsgegeven in de zin van artikel 4, punt 1, AVG is, hetgeen wordt bevestigd door overweging 30 van de AVG, waarin uitdrukkelijk wordt verwezen naar een dergelijke situatie.

Transparency and Consent String (TC-string)

- een gecodeerde letter- en tekenset waarmee voorkeuren van internetgebruikers worden geregistreerd
- gedeeld met "makelaars in persoonsgegevens en advertentieplatforms"
- gecombineerd met cookie ("consent-v2") en gekoppeld aan IP-adres

TC-string in combinatie met andere identifiërs maakt identificatie mogelijk

Nota bene: IAB India maakt geen IAB alle gegevens verstrekken waarmee de broncheorganisatie de identiteit van gebruikers achterhalen

persoonsgegevens, een relatief begrip
Gesamtverband /Scania

47. [...] Het VIN moet worden vermeld op het kentekenbewijs van een voertuig, evenals de naam en het adres van de houder van dat kentekenbewijs. Bovendien kan een natuurlijke persoon [...] in dat kentekenbewijs worden aangeduid als eigenaar van het voertuig of als een persoon die in een andere juridische hoedanigheid dan die van eigenaar over het voertuig kan beschikken.

Het daarop vormt het VIN een persoonsgegeven in de zin van artikel 4, punt 1, AVG van de natuurlijke persoon die op hetzelfde kentekenbewijs is vermeld, voor zover degene die er toegang toe over de middelen kan beschikken om het redelijkerwijs in te voer de identificatie van de eigenaar van het voertuig of van een persoon die in een andere juridische hoedanigheid dan die van eigenaar over het betrokken voertuig kan beschikken.

voertuignummer in combinatie met gegevens op kentekenbewijs (voor- en achternaam) kwalificeert als persoonsgegeven voor wie bijvoorbeeld toegang heeft tot kentekenregister

redelijkerwijs te verwachten...
Olaf

63. Een persbericht over beweerd onrechtmatig gedrag, zoals fraude of corruptie, kan de belangstelling van het publiek wekken en de lezers, met name journalisten, ertoe aanzetten zoekopdrachten te verrichten naar de persoon op wie het persbericht betrekking heeft.

In een dergelijke context is een inspanning om dergelijke zoekopdrachten te verrichten op een website als die van ERCEA door de beschrijving te doorlopen van ongeveer 70 gefinancierde projecten die op deze website zijn vermeld, in combinatie met andere zoekopdrachten op het internet waarmee de naam en andere identificatiemiddelen van de persoon op wie het persbericht betrekking heeft waarschijnlijk kunnen worden gevonden, **geenszins excessief**, zodat het risico dat rekwirante wordt geïdentificeerd door journalisten of andere personen die haar beroepsloopbaan niet kennen, **niet als onbeduidend** [...] kan worden aangemerkt.

inspanning om iemand te identificeren niet excessief en dus redelijkerwijs te verwachten

Opinie AG Spielman 6 februari 2025. C-413/23, ECLI:EU:C:2025:59 (GAR/EDPS)

Zie ook HvJEU 8 januari 2025, T354/22, ECLI:EU:T:2025:4 (Blindl)

persoonsgegevens, of niet? Enschede: het boetebesluit van AP

Bij [LEVERANCIER] is [...] de exacte locatie van de sensoren bekend en heeft men toegang tot het werkgeheugen en de software die draait op elke sensor. Tegelijk met een nieuwe detectie van een mobiel apparaat door een sensor is het bijvoorbeeld voor iemand van [LEVERANCIER] mogelijk om ter plaatse of via een camera waar te nemen welke persoon binnen het bereik van de sensor komt lopen. Vooral op stille momenten in de binnenstad leidt dit direct tot identificatie van de natuurlijke persoon. Ter controle kan de persoon worden gevraagd naar zijn/haar MAC-adres. Dezelfde manier van identificeren is mogelijk in geval van gepseudonimiseerde MAC-adressen en de bijbehorende locatiegegevens, omdat ook dan op het moment van detectie ter plaatse of via een camera de persoon in kwestie waargenomen kan worden

'kunnen' of 'zullen'
worden gebruikt...?

middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt...?
(overw. 26; Breyer)

persoonsgegevens, of niet? Enschede: de rechtbank Overijssel

rb Overijssel 2 feb. 2024,
ECLI:NL:RBOVE:2024:594

10. De rechtbank merkt op dat de AP bij de weerlegging van de bezwaren van eiser bij herhaling *uitgaat van de onaannemelijkheid van omstandigheden en gelijkwaardige bewoordingen in plaats van zich te baseren op onderzoek naar feiten.* [...]

13. De rechtbank is van oordeel dat de AP *onvoldoende heeft onderzocht* of de door haar genoemde manieren het inderdaad, in de gegeven situatie, mogelijk maken om de identiteit van een gebruiker van een mobiel apparaat met het blote oog te achterhalen.

De enkele stelling van de AP dat bedoelde medewerkers dit redelijkerwijs zouden kunnen doen overtuigt de rechtbank niet. De AP had, gelet op overweging 26 van de AVG moeten onderzoeken of het redelijkerwijs te verwachten is dat de genoemde middelen worden gebruikt om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, waarbij de kosten en de benodigde tijd voor identificatie met in achtname van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerken en de technologische ontwikkelingen betrokken hadden moeten worden.

AP had moeten aantonen dat er sprake was van persoonsgegevens en kan niet volstaan met 'speculatieve gedachten-experimenten' (mijn woorden)

bewijslast...

persoonsgegevens, of niet? Enschede: de rechtbank Overijssel

rb Overijssel 2 feb. 2024,
ECLI:NL:RBOVE:2024:594

10. De rechtbank merkt op dat de AP bij de weerlegging van de bezwaren van eiser bij herhaling uitgaat van de onaannemelijkheid van omstandigheden en gelijkwaardige bewoordingen in plaats van zich te baseren op onderzoek naar feiten. [...]

13. De rechtbank is van oordeel dat de AP onvoldoende heeft onderzocht of de door haar genoemde manieren het inderdaad, in de gegeven situatie, mogelijk maken om de identiteit van een gebruiker van een mobiel apparaat met het blote oog te achterhalen.

De enkele stelling van de AP dat bedoelde medewerkers dit redelijkerwijs zouden kunnen doen overtuigt de rechtbank niet. De AP had, gelet op overweging 26 van de AVG moeten onderzoeken of het redelijkerwijs te verwachten is dat de genoemde middelen worden gebruikt om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, waarbij de kosten en de benodigde tijd voor identificatie met in achtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerken en de technologische ontwikkelingen betrokken hadden moeten worden.

verkeerde
maatstaf
toegepast!

gaat erom wat **redelijkerwijs is te verwachten**
niet om wat **theoretisch mogelijk** zou kunnen zijn..!

- HvJEU 19 oktober 2016, C-582/14, ECLI:EU:C:2016:779 (Breyer)
- HvJEU 20 december 2017, C-434/16 ECLI:EU:C:2017:99 (Nowak)
- HvJEU 17 JUNI 2021, ECLI:EU:C:2021:492 C-597/19, (Mircom)
- HvJEU 26 april 2023, T-557/20, ECLI:EU:T:2023:219, (GAR/EDPS)
- HvJEU 9 november 2023, C319/22- ECLI:EU:C:2023:837 (Gesamtverband/Scania)
- HJEU 7 maart 2024 C604/22 ECLI:EU:C:2024:214 (IAB Europe)

- HvJEU 7 maart 2024 C479/22 ECLI:EU:C:2024:215 (Olaf)

- HvJEU 8 januari 2025, T354/22, ECLI:EU:T:2025:4 (Blindl)

- Rechtbank Den Haag 20 oktober 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:9590 (fietsendepot)

- ABRvS 13 JULI 2022 ECLI:NL:RVS:2022:1993 (fietsendepot)

- Rechtbank Midden Nld 2 februari 2022 ECLI:NL:RBMNE:2022:297 (Brein/Ziggo)

- Kamerstukken II 2020/21, 35479, nr. 3, p. 6-7 (Tijdelijke wet Informatieverstrekking RIVM i.v.m. Covid-19)

GEAUTOMATISEERDE BESLUITVORMING & PROFILERING

over SyRI Ola, Uber en Schufa, Brenno vs Bunq en het advies
van de landsadvocaat

Art. 22 Avg

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat **uitsluitend** is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar **rechtsgevolgen** zijn verbonden of dat hem anderszins in **aanmerkelijke mate** treft

uitzonderingen

- noodzakelijk voor **uitvoering van overeenkomst** tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij uniewetgeving of **ationale wetgeving**
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

dus géén (betekenisvolle)
menselijke tussenkomst

brengt verandering in rechten en plichten

- weigeren uitkering of toeslag
- oplegging verkeersboete
- weigeren rijbewijs
- aangaan of beëindigen overeenkomst

- automatische weigering online kredietaanvraag
- sollicitaties via webinterface
- advertentie online casino, aangeboden aan gokverslaafden

- flirtingapp, datingsite...?
- aanbevelingen streamingdiensten...?

bijv. art. 2.7, eerste lid, Wet natuurbeheer jo. art. 2.1, eerste lid, Regeling natuurbescherming (AERIUS-calculator)
of: Wet Mulder (verkeersboetes)

verbod, niet (slechts) een recht OQ/SCHUFA

HvJEU 7 dec. 2023,
C-634/21,
ECLI:EU:C:2023:957

kredietinformatiedienst die erin bestaat haar klanten informatie te verstrekken over de kredietwaardigheid van consumenten.

Art. 22 Avg

1. De betrokkene heeft het recht niet te worden onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

52. In dit verband moet worden opgemerkt dat [...] artikel 22, lid 1, AVG de betrokkene het „recht” verleent niet te worden onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit.

Die bepaling stelt een **fundamenteel verbod** in, waarvan de schending niet individueel door een dergelijke betrokkene hoeft te worden aangevoerd.

geautomatiseerd besluit OQ/SCHUFA

HvJEU 7 dec. 2023,
C-634/21,
ECLI:EU:C:2023:957

73. [E]r [is] sprake is van „geautomatiseerde individuele besluitvorming” [i.d.z.v. art. 22 Avg]:

- wanneer een **waarschijnlijkheidswaarde** die op persoonsgegevens van een persoon is gebaseerd en betrekking heeft op diens vermogen om in de toekomst betalingsverplichtingen na te komen, geautomatiseerd wordt vastgesteld door een kredietinformatiebureau én
- wanneer **hoofdzakelijk** van die waarschijnlijkheidswaarde afhangt of een derde, aan wie deze waarschijnlijkheidswaarde wordt doorgegeven, met die persoon een contractuele relatie tot stand brengt, uitvoert of beëindigt

zgn. score

*‘draws strongly on’
d.w.z. niet ‘uitsluitend’ of
‘volledig’ maar ‘hoofdzakelijk’*

*en dus ook als de krediet-
beslissing wordt genomen door
een ander dan degene die de
score vaststelt*

INTERVIEW **nrc**

Nederlander wint twee zaken tegen X over 'shadowbanning'. Alsof je mond wordt afgeplakt'

Sociale media zijn account bestond nog, maar vrijwel niemand zag zijn tweets. Jurist Danny Mekic was negen maanden 'shadowbanned' door X. Hij sleepte het bedrijf voor de rechter.

Markus de Waard
20 juli 2024 • Leestijd: 5 minuten

Danny Mekic (27) is een van de digitale schadowschrijvers. Daar zat hij te sinds X (voorheen Twitter) op 15 oktober 2023 zijn account onvindbaar maakte. Hij kon nog steeds tweets publiceren via @DannyMekic. Maar bijna niemand zag ze meer. Mensen die interesse hadden in zijn berichten en die op zijn naam zochten, konden hem ook niet vinden op X, waar hij een betaald account heeft. „Het is een rare gewaarwording”, vertelt hij telefonisch. „Alsof je mond wordt afgeplakt”.

Het bedrijf deed dat zonder hem vooraf te waarschuwen of hem überhaupt te informeren. Een maand om contact op te nemen met X om informatie te vragen of te klagen was er eveneens. Welke manier hij had gevonden kreeg hij een autovergoeding van vijf euro.

Inmiddels is de schuldzaak weer opgeheven. Dat was een beetje, heeft het bedrijf Mekic na de rechterlijke beslissing laten weten. De aanklacht bleek een tweet waarin hij verwees naar een NOS-artikel over het massaal scannen van online communicatie op mogelijk kindporno's. Die was door een geautomatiseerd programma als verdacht aangemerkt, vermoedelijk omdat het woord 'kinderporno' erin voorkwam.

Het voelt goed om gelijk te krijgen. Ik ga weer vaker wat posten

MR. VAN DE WEG

DANNY MEKIĆ OVER GEWONNEN RECHTSZAKEN TEGEN TWITTER EN DE GRENZEN VAN DE WET

■ Gepubliceerd op 22 juli 2024. © Laatste update op 19 augustus 2024

Danny Mekic is promovendus bij het Centrum voor Recht en Digitale Technologie van de Universiteit Leiden (eLaw), en Eindhoven University of Technology. Hij won vorige week twee rechtszaken tegen Twitter. Dat was onder meer vanwege een shadowban, een voor hemzelf onzichtbare blokkade van zijn account op wat inmiddels 'X' heet. 'Tech-bedrijven zoeken steeds vaker de grenzen van de wet op.'

Hoe voelde het om van een techreus te winnen, als 'techjurist'?
"Het voelde als een mix van vreugde en opluchting. De rechtszaken hebben mijn promotieoverzoek vertraagd, maar gelukkig was alle tijd en moeite niet voor niets."

ECLI:NL:RBAMS:2024:4019

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 04-07-2024

Datum publicatie: 02-08-2024

Zaaknummer: 742407 / HA RK 23-366

Rechtsgebieden: Civiel recht

Bijzondere kenmerken: Eerste aanleg - enkelvoudig, Beslissing

Inhoudsindicatie: Inzagingsverzoek (dvw artikel 13 AVG) heeft niet voldaan aan het inzagingsverzoek. De reactie rechtsbank uit de AVG en de verwerking van de persoonsgegevens niet controleren op juistheid en volledigheid. Rechter moet afwachten op het algemene inzagingsverzoek en informatie

Vindplaatsen: Rechtspraak.nl: ODW:2024:0307 met annotatie van mr. H. Weij. [Vrijbrief: uitspraak](#)

Uitspraak

RECHTBANK Amsterdam

Civiel recht

Zaaknummer / rekestnummer: C/13/742407 / HA RK 23-366

Beschikking van 4 juli 2024

n de zaak van

[verzoeker],
noms de [verzoeker],
verzoeker partij,
noms de noemen: [verzoeker],
n persoon verschoten,
egen

TWITTER INTERNATIONAL COMPANY LLC,
nvestigd te Dublin (Ierland),
nvennende partij,
noms de noemen: Twitter,
nlociaal: mr. H.C. van der Wildt te Amsterdam.

geautomatiseerd besluit Mekić/Twitter

rechtbank A'dam
4 juli 2024
ECLI:NL:RBAMS:2024:4019

zgn. 'shadowbanning'

4.2 (1). Het besluit om het account [...] te beperken is een geautomatiseerd genomen besluit. Dit wordt gedaan door een systeem dat selecteert op bepaalde woorden en op basis daarvan beslist een beperking op te leggen. Twitter heeft nog aangevoerd dat, omdat de parameters van het detectiesysteem zijn bepaald door mensen, geen sprake is van een geautomatiseerd besluit. Deze gedachtegang van Twitter is niet te volgen. Het gaat er niet om dat het oorspronkelijke systeem is gemaakt door mensen, maar dat in de besluitvorming om een beperking op te leggen geen sprake is van menselijke tussenkomst.

} red face test...?

geautomatiseerd besluit Mekić/Twitter

rechtbank A'dam
4 juli 2024
ECLI:NL:RBAMS:2024:4019

zgn. 'shadowbanning'

4.22. Het besluit om *het account* [...] te *beperken* is een geautomatiseerd genomen besluit. Dit wordt gedaan door een systeem dat selecteert op bepaalde woorden en op basis daarvan beslist een beperking op te leggen. Twitter heeft nog aangevoerd dat, omdat de parameters van het detectiesysteem zijn bepaald door mensen, geen sprake is van een geautomatiseerd besluit. Deze gedachtegang van Twitter is niet te volgen. *Het gaat er niet om dat het oorspronkelijke systeem is gemaakt door mensen*, maar dat in de besluitvorming om een beperking op te leggen geen sprake is van menselijke tussenkomst.

4.23. [D]e geautomatiseerde besluitvorming[moet] rechtsgevolgen hebben voor [verzoeker] of hem anderszins in *aanmerkelijke mate treffen*. Dit laatste is het geval. De beperking zorgt ervoor dat [verzoeker] *minder vindbaar* is en daardoor *minder bereik* heeft. Nu [verzoeker] zijn account gebruikt om zichzelf professioneel te profileren raakt dit zijn *werkgelegenheid*. Daarnaast zijn de mogelijke consequenties van de beperking groot, namelijk wanneer [verzoeker] in verband wordt gebracht met *kindermisbruik* en Twitter een melding zou doen bij het Amerikaanse NCMEC, een organisatie die zich inzet tegen het misbruik van kinderen en die *aangifte* kunnen doen tegen [verzoeker] in de Verenigde Staten, waardoor [verzoeker] *mogelijk niet meer toegelaten* wordt tot de VS. Het besluit kan [verzoeker] dan ook in *aanmerkelijke mate treffen*.

geautomatiseerd besluit Brenno/Bunq

rechtbank Den Haag
9 september 2024
ECLI:NL:RBDHA:2024:14477

4.10 De hit van het Transactie Monitorings-systeem ontstaat op basis van *een algoritme zonder menselijke tussenkomst*, zo heeft Bunq toegelicht. Een hit blijft *zonder (rechts)gevolg* wanneer er geen actie op ondernomen wordt. Bunq heeft uiteengezet dat er menselijke tussenkomst vereist is om te besluiten of naar aanleiding van een hit nadere actie wordt ondernomen. In dit geval heeft *een medewerker van Bunq besloten* om naar aanleiding van de hit van het Transactie Monitorings-systeem een cliëntenonderzoek te starten.

Dat is geen besluit geweest van het systeem zelf. Het daarop volgende onderzoek is door medewerkers van Bunq uitgevoerd, inhoudende het opvragen van documenten, het (ten onrechte te vroeg) *blokkeren van de rekeningen* van [verzoeker], het beoordelen van de door hem ingestuurde documenten en het weer opheffen van de blokkade. Al deze acties zijn door *menselijke tussenkomst* uitgevoerd. Naar het oordeel van de rechtbank heeft Bunq met deze toelichting voldoende onderbouwd dat er *in het proces van het cliëntenonderzoek geen sprake is geweest van een geautomatiseerd besluit*.

27 JULI 2024 · 16 MIN

Als je bank denkt dat je een fraudeur bent, mag je niet weten waarom

JAN-HEIN STROP · SEBASTIAAN BROMMERSMA

Bunq kende een klant een verhoogd frauderisico toe en bevroor zijn bankrekening. Maar de bank wil niet zeggen waarom hij werd gevlagd. Nu eist de klant in een rechtszaak dat Bunq hem tekst en uitleg geeft. Als Bunq dat mag weigeren, blijft geautomatiseerde fraudesignalering bij de banken een black box, waartegen je je niet kunt verweren. Krijgt de klant gelijk, dan moet die black box open: 'Banken hebben nu te veel macht.'

'Iemand nog een cordon bleu?' vraagt Brenno de Winter, terwijl hij er eentje voor zichzelf op de gourmetplaat legt.

Het is vrijdagavond 24 november 2023 en de cybersecurity-specialist heeft een aantal goede vrienden te eten. Terwijl het vet op de plaat sist en spettert, komt het gesprek op het bed dat De Winter recent heeft gekocht.

Een van zijn gasten wil ook een nieuw bed en vraagt waar De Winter het zijne vandaan heeft, en wat hij ervoor heeft betaald. 'Dat kan ik wel even opsnorren,' zegt de oud-journalist, en opent zijn bank-app om de transactie op te zoeken.

Dan verdwijnt de zuurstof uit de woonkamer. De bank heeft zijn rekening geblokkeerd. De Winter

13 SEPTEMBER · 7 MIN

Banken hoeven je niet te vertellen waarom je een frauderisico bent, oordeelt de rechtbank

JAN-HEIN STROP

7 CONNECTIES · 31 BIJDRAGEN

Als de bank jou ziet als een verhoogd frauderisico, je rekening blokkeert en een onderzoek begint, mag je niet weten waarom het systeem een hit gaf. Dat heeft de rechtbank Den Haag deze week geoordeeld in een zaak die een klant van Bunq had aangespannen. Je kunt je zo niet goed verweren tegen mogelijke discriminatie of fouten bij het monitoren van transacties.

Een klant van Bunq kon eind vorig jaar opeens niet meer betalen. Bunq had zijn bankrekening bevroren toen hij door het systeem – ten onrechte – gesignaleerd was als frauderisico. Nadat hij allerlei vragen had beantwoord, kon hij weer bij zijn geld.

Toen hij de bank vroeg waarom hij als risico was gesignaleerd en zijn rekening was geblokkeerd, kreeg hij geen antwoord. Wel werd duidelijk dat hij als 'medium risico' te boek staat. Daarom spande hij in februari 2024 een rechtszaak aan tegen Bunq. Hij eiste dat de bank hem opheldering verschaft op grond van de privacywetgeving.

Bunq hield voet bij stuk: het monitoringsysteem moet voor klanten een black box blijven. Rechtsgeleerden zetten daar grote vraagtekens bij, schreef *Follow the Money* deze zomer.

In haar verweer stelde de bank dat de gevraagde informatie een bedrijfsgeheim is. Bovendien

gerecht of Afdam 4 april 2023
ECLI:NL:GHAMS:2023:796

in aanmerkelijke mate treft Uber

3.35 Uber heeft toegelicht dat beoordelingen worden gegeven door de passagiers, en niet door Uber, en dat Uber die beoordelingen slechts combineert om tot een gemiddelde rating van de chauffeur te komen. Uit de privacy verklaring [...] blijkt dat de gecombineerde beoordelingen gronden kunnen vormen voor deactivering van de chauffeurs. Daarmee kunnen deze gecombineerde beoordelingen, weliswaar op indirecte wijze, naar het oordeel van het hof aanzienlijke effecten voor de chauffeurs teweeg brengen. De vaststelling van die gemiddelde ratings treft de chauffeurs dan ook in aanmerkelijke mate.

gerecht of Afdam 4 april 2023
ECLI:NL:GHAMS:2023:804

in aanmerkelijke mate treft Ola

3.37 [D]eze score [treft] [appellant sub 1] c.s. in aanmerkelijke mate. Van deze score hangt immers of of Ola al dan niet overgaat tot nadere maatregelen jegens de chauffeur. Daar komt bij dat de score, als die negatief is, een ernstige aantijging impliceert jegens de chauffeur, die ook nog andere zware repercussies kan hebben, [...] zoals een melding bij de toezichthouder Transport for [plaats A] en de intrekking van de taxilicentie.

[fraud probability score] d.w.z. een score die intern wordt uitgedrukt als 'verdacht' of 'niet verdacht'

de score wordt opgevat als geautomatiseerd besluit (niet het op basis van de score later te nemen besluit)

rechtbank Gert Haag 5 februari 2020
ECLI:NL:RBGHA:2020:865

in aanmerkelijke mate treft Systeem Risico Indicatie (SyRI)

6.59. [E]en risicomelding [heeft] wel een aanmerkelijk effect op het privéleven van degene op wie de melding betrekking heeft. [...] Een risicomelding kan voor gedurende twee jaar worden opgeslagen en mag voor (maximaal) twintig maanden door de deelnemers van het desbetreffende SyRI-project worden gebruikt. Verder mag ook aan het OM en aan de politie desgevraagd mededeling van de risicomelding worden gedaan. Dat een risicomelding niet steeds tot verder onderzoek hoeft te leiden, of tot een (bestuursrechtelijke of strafrechtelijke) sanctie en ook niet als enige basis voor een handhavingbesluit mag worden gebruikt, doet niet af aan het aanmerkelijke effect op het privéleven van een betrokkene.

Het Parool Overheid stopt met gebruik SyRI na uitspraak rechter

Overheid stopt met gebruik van Systeem Risico Indicatie (SyRI) met computerprogramma, waarmee de overheid alle gegevens in verband met een persoon kan bundelen om fraude te ontdekken, is naar de grote kans op de privacy. Dit concludeerde de rechter zaterdag.

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS
 De Staatsecretariaat Fiscaliteit en Belastingdienst
 Postbus 20201
 2500 EE DEN HAAG

Autobrief Persoonsgeregule
 Postbus 20204, 2500 AP Den Haag
 T 070 8888 500 - F 070 8888 501
 autoriteit@persoonsgeregule.nl

Datum: 10 oktober 2024
 Ons kenmerk: 2024-010279
 Uw brief van: 11 april 2024

Contactpersoon: _____
 Uw kenmerk: 2024-000022490

Onderwerp: Adres artikel 22 AVG en geautomatiseerde selectie-instrumenten

Geachte heer/ mevrouw,

Bij brief van 11 april 2024, is de Autoriteit Persoonsgeregule (AP) gevraagd om advies naar aanleiding van een advies van de Raad van State van 12 maart 2024 over geautomatiseerde selectie-instrumenten die worden gebruikt bij belastingaangifte en aangeregt om te worden. Het verslag is - kort gezegd - gericht op de toetsing van de betekenis en de reikwijdte van de artikelen 22 AVG en 40 UAVG in het licht van de vraag of aanvullende wetgeving nodig is voor de geautomatiseerde wijze van behandeling van de belastingaangifte zoals beschreven in de bijlage bij de brief naar het verslag.

De AP ziet in het verslag aanleiding om te geven over de breedte in de praktijk van automatische besluitvorming bij de overheid op grond van de AVG geldende voorschriften en aandachtheidsmaatregelen. Geautomatiseerde besluitvorming is in de praktijk voor betrokkenen onzichtbaar en brengt betrouwbare, en dus ook de samenleving, vooral in termen van doeltreffendheid grote voordelen. Aan het automatisch nemen van besluiten kleven echter ook grote risico's. Artikel 22 AVG - dat geautomatiseerde besluitvorming in beginsel verbiedt - staat dan ook nadrukkelijk aandacht voor de risico's in termen van rekenbaarheid en moeten in de nationale wetgeving waarborgen zijn en worden, maar ook op de gerechtvaardigde belangen van de individuele gegevensbescherming rechtsaandacht (RGOR) bevat een geautomatiseerde besluitvorming.¹

¹Artikel 11 Richtlijn (EU) 2016/680 van 27 april 2016 betreffende de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens door toezichtende autoriteiten met het oog op de uitvoering van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende de versmelting van de databank van de Schengen-land van de Raad.

- elke keuze van een systeem met gevolgen voor een individu is een 'besluit'
- reikwijdte van het verbod wordt wél beperkt door de 'rechtgevolgen' of 'anderszins in aanmerkelijke mate' is getroffen'

?

- géén aanmerkelijk effect
  - extra moeite of tijd of lichte, reguliere, verwachte controle
  - hogere kans dat nadelige onjuistheden aan het licht komen
- wél een aanmerkelijk effect
  - vergroting van de kans op ernstige gevolgen kan wel als op zichzelf staand gevolg aanmerkelijk zijn
  - evenals gevolgen die lang naverken, in een andere context doorwerken of herhaald worden

Wat is het geautomatiseerde besluit...?

risico selectie

↓

- wél geautomatiseerd besluit
- geen betekenisvolle menselijke tussenkomst
- art. 22(1) AVG wél van toepassing

besluit ambtenaar

↓

- niet geautomatiseerd besluit
- wél betekenisvolle menselijke tussenkomst
- art. 22(1) AVG niet van toepassing
- misschien wel een aanmerkelijk effect(?)

risico selectie & besluit ambtenaar

↓

- niet geautomatiseerd besluit
- wél betekenisvolle menselijke tussenkomst
- art. 22(1) AVG niet van toepassing

risico selectie   besluit ambtenaar

- niet geautomatiseerd besluit
- wel betekenisvolle menselijke tussenkomst
- art. 22(1) niet van toepassing
- misschien wel een aanmerkelijk effect(?)

risico selectie   besluit ambtenaar

- wel geautomatiseerd besluit
- geen betekenisvolle menselijke tussenkomst
- art. 22(1) wel van toepassing

- niet geautomatiseerd besluit
- wel betekenisvolle menselijke tussenkomst
- art. 22(1) niet van toepassing
- misschien wel een aanmerkelijk effect(?)

Betrokkene krijgt een aanslag die tot stand komt door handmatige controle nadat de aangifte daarvoor geautomatiseerd is 'uitgeworpen' en ongeacht of correcties hebben plaatsgevonden (de 'uitgeworpen' aangiftes).
[...]
Ook de **aanslagen** in [deze] situatie zijn uiteraard besluiten met rechtsgevolg. Ze komen echter [...] tot stand na handmatige behandeling (betekenisvolle menselijke tussenkomst) waarbij de behandelaar in elk geval nagaat of de aanname waarop de selectie voor handmatige controle is gebaseerd ook opgaat in het voorliggende concrete geval. Hiermee wordt het mogelijke risico van de profilerende selectieregel weggenomen. De **selectie** voorziet daarmee in betekenisvolle **menselijke tussenkomst**, tenzij de behandelend ambtenaar onbekend is met de precieze werking van de selectieregel/het algoritme. De aanslag in situatie 2 valt daarom buiten het toepassingsbereik van artikel 22 AVG.

Wel kan naar het oordeel van de AP een substantieel verhoogde kans op allerlei nadelen als gevolg van de uitworp onder omstandigheden een gevolg zijn dat in aanmerking moet worden genomen. Uit de **jurisprudentie** kan worden opgemaakt dat voor de vraag of iemand in aanmerkelijke mate wordt getroffen ook wordt gekeken naar de verdere mogelijke gevolgen van het selectieproces. **Indien een selectieregel of een combinatie van selectieregels tot gevolg heeft dat bepaalde groepen of individuen structureel een substantieel verhoogde kans op correcties, onderzoeken e.d. lopen, deze gevolgen geacht moeten worden betrokkenen vanaf een bepaald ernstig niveau in aanmerkelijke mate te kunnen treffen.**

«nuttige informatie over de onderliggende logica» Dun & Bradstreet

HvJEU 27 feb. 2025,
C-203/22,
ECLI:EU:C:2025:117

61. De „nuttige informatie over de onderliggende logica” van geautomatiseerde besluitvorming in de zin van artikel 15, lid 1, onder h), AVG moet dus een zodanige beschrijving van de concreet toegepaste procedure en beginselen omvatten **dat de betrokkene kan begrijpen welke van zijn persoonsgegevens op welke wijze bij de geautomatiseerde besluitvorming in kwestie zijn gebruikt**, zonder dat de complexiteit van de in het kader van geautomatiseerde besluitvorming uit te voeren bewerkingen de verwerkingsverantwoordelijke van zijn verplichting om uitleg te verstrekken kan ontslaan.

Art. 15 Avg: recht op inzage

1. De betrokkene heeft het recht om [...] inzage te verkrijgen van [...] de volgende informatie:
(h) het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming, [...] en **nuttige informatie over de onderliggende logica**, alsmede het belang en de verwachte gevolgen van die verwerking voor de betrokkene

TOETSVRAAG 1

Volgens het Hof van Justitie van de Europese Unie stelt artikel 22 Avg een fundamenteel verbod in, waarvan de schending niet individueel door een dergelijke betrokkene hoeft te worden aangevoerd.

Dit is

- A. juist*
- B. onjuist*

COLLECTIEVE ACTIES

over de overtredingen van de verordening: Meta, TikTok, Oracle & Salesforce, Avast, Twitter, GGD-datalek (etc.)

Centraal register voor collectieve vorderingen

Stichting Dierenrecht tegen Van Orie B.V., Van Orie Holding B.V. en Van Dam Im- en Export B.V. (8-2-2024)	Stichting Privacy First tegen de Staat der Nederlanden (26-1-2023)
De Scheepsebel c.s. tegen Capfun (23-1-2024)	Vereniging Union di Konsumidó Boneiru tegen de Staat der Nederlanden (14-12-2022)
Stichting Greenpeace Nederland tegen de Staat der Nederlanden (11-1-2024)	Stichting Bureau Clara Wichmann tegen Allergan c.s. (13-12-2022)
Stichting Consumenten Competition Claims tegen Samsung Electronics Benelux B.V. en LG Electronics Sales B.V. (20-12-2023 en 19-03-2024)	Stichting Sinti, Roma en Reiziger tegen gemeente Den Haag (8-11-2022)
Stichting Data Bescherming Nederland v. Adobe Inc. en Adobe Systems Software Ir. Ltd. (13-12-2023)	Collectieve vordering tegen Alphabet Inc. en Google LLC c.s. (18-10-2022)
Stichting Dierenrecht tegen de Raad van Boer op Kynologisch Gebied (11-12-2023)	Collectieve vordering tegen gdaagde (3-8-2022)
Stichting Onderzoek Marktinformatie tegen Meta (3-11-2023)	Stichting Recht op bescherming tegen vliegtuighinder tegen de Staat der Nederlanden (24-5-2022)
Stichting Buurtleven Plein & Welzijn tegen gemeente Amsterdam (3-11-2023)	Stichting ter bevordering van de FossilVrij-Beweging tegen KLM N.V. (6-7-2022)
Stichting Data Bescherming Nederland tegen Amazon (18-10-2023)	Stichting Ukrainian Victims of War tegen Prosus c.s. (1-7-2022)
Stichting Fair Huur voor Verhuurders tegen de Staat der Nederlanden (16-10-2023)	FNV tegen Mebin (29-6-2022)
Stichting Vrienden van XR tegen de Staat der Nederlanden en gemeente Den Haag (3-10-2023)	Stichting Foodwatch Nederland tegen de Staat der Nederlanden (24-5-2022)
Stichting Data Bescherming Nederland tegen X Corp. en Twitter Inc. (14-9-2023)	Stichting Nuon-Claims tegen Vattenfall c.s. (31-3-2022)
Collectieve vordering tegen Google c.s. (12-9-2023)	The Privacy Collective tegen Oracle en Salesforce (28-3-2022)
Clënten en beroepsbeoefenaren in de GGZ tegen Nederlandse Zorgautoriteit (19-7-2023)	Viruswaarheid en Vereniging Kritisch Prikken tegen de Staat der Nederlanden (3-3-2022)
Greenpeace tegen de Staat der Nederlanden (11-7-2023)	Stichting Namaakbestrijding React v SHLC Technology co. (23-2-2022)
Zorgverzekeraars tegen Bayer AG c.s. (4-6-2023)	Vredesbeweging Pax e.a. tegen de Staat der Nederlanden (4-1-2022)
Stichting ICAM tegen de Staat der Nederlanden (28-3-2023)	Collectieve vordering tegen Airbus SE (3-1-2022)
	Appelgeding tegen de Staat der Nederlanden (29-12-2021)

Facebook Ireland handelde onrechtmatig bij verwerking persoonsgegevens Nederlandse gebruikers

Amsterdam, 18 maart 2023
 Facebook Ireland heeft de wet overtroffen bij de verwerking van persoonsgegevens van Nederlandse Facebookgebruikers in de periode van 15 april 2020 tot 1 januari 2023. Dit voortvloeiende uit rechtspraak van 15 april 2020 tot 1 januari 2023. Persoonsgegevens van gebruikers worden verspreid voor advertenties doordat Facebook niet in de gade had gezien dat op 15 april 2020 de wet werd gewijzigd. Dit is de reden waarom de Facebookgebruikers persoonsgegevens van derden kunnen worden verspreid en deze bestanden kunnen worden gebruikt voor andere doeleinden.

De Data Privacy Stichting, een collectieve actie-organisatie, had de zaak aangegeven tegen die bedrijven uit het Facebookconcern. De rechtbank heeft de verwerking van het handelen van Facebook Ireland, omdat deze niet overeenkomstig is met de verwerking van persoonsgegevens van Nederlandse Facebookgebruikers.

Geen rechtsgeldige grondslag en niet goed geïnformeerd
 Facebook Ireland verspreidt persoonsgegevens van gebruikers doordat deze niet over een rechtsgeldige grondslag, zoals bijvoorbeeld toestemming, - voor wat die rechtsgeldige grondslag betreft ook bij de verwerking van persoonsgegevens voor advertentie doeleinden, zoals andere voorkeur of welke, met persoonsgegevens van derden kunnen worden verspreid, als gebruikers ging hartje om het persoonsgegevens die gebruikers zelf verspreiden, als gebruikers persoonsgegevens die door Facebook Ireland werden verspreid door het volgen van het surfgedrag van Facebookgebruikers buiten de Facebookdienst.

een (onvolledig) overzicht...

Solv Brandeis Scot + Scot vs. De Brauw

Birkway & Boekx vs. ....?

AKD vs. Freshfields

Lemstra vd Korst & Pels Rijcken vs. ....?

Lemstra vd Korst & Pels Rijcken vs. Brinkhof & Ysquare

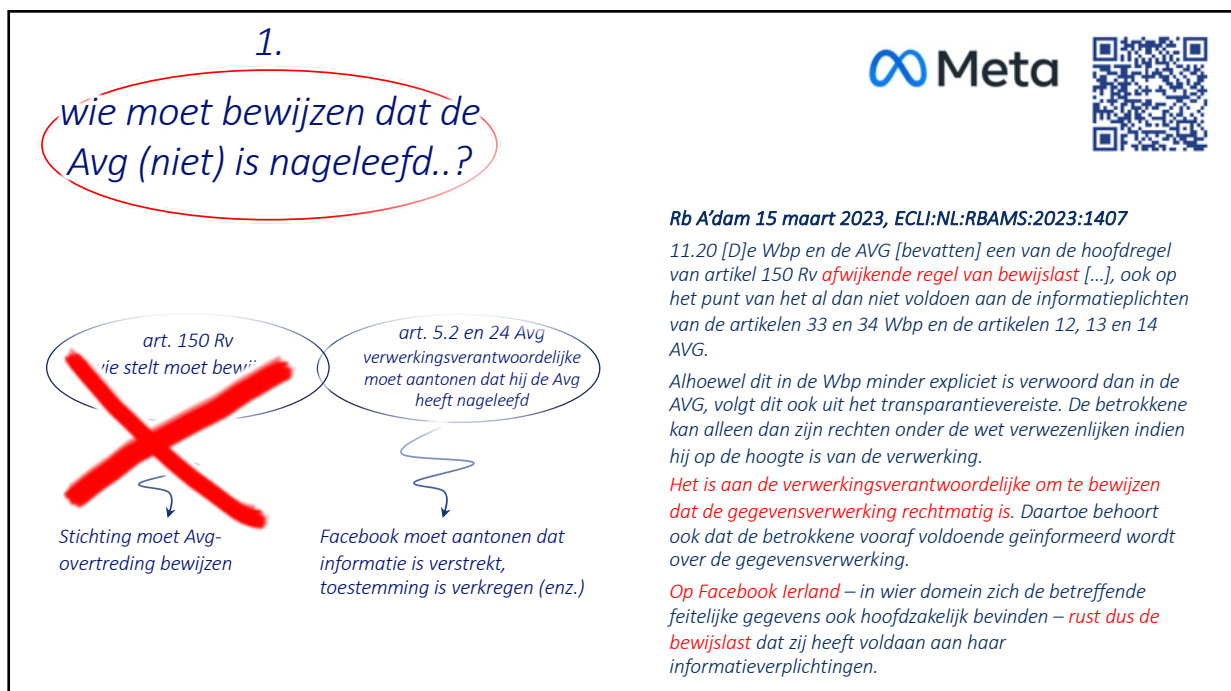
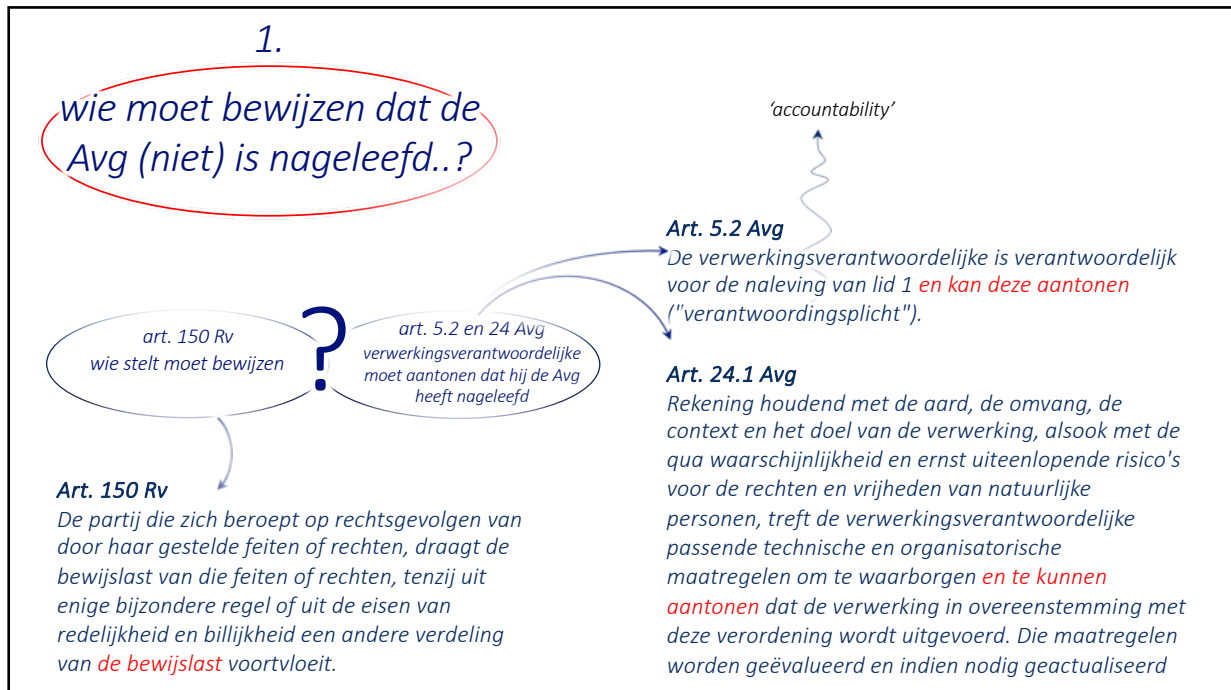
Solv vs. Pels Rijcken, Van Doorne & AKD

Brandeis vs. De Brauw & MoFo/YS

vandaag: drie rechtsvragen

1. *wie moet bewijzen dat de Avg (niet) is nageleefd..?*
2. *moet de claimstichting mandaat hebben van gedupeerden..?*
3. *wat is schade en wie moet dat bewijzen..?*

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

art. 1018f Rv

claimstichting treedt op ten
behoefte van **alle gedupeerden**
tenzij die hebben aangegeven
dat niet te willen (**opt-out**)

met mandaat (**opt-in**)**Art. 80: Vertegenwoordiging van betrokkenen**

1. De betrokkene heeft het recht een orgaan,
organisatie of vereniging zonder winstoogmerk
[...] **opdracht te geven** de klacht namens hem in
te dienen, namens hem de in artikelen 77, 78
en 79 bedoelde rechten uit te oefenen **en namens
hem het in artikel 82 bedoelde recht op
schadevergoeding uit te oefenen**, indien het
lidstatelijke recht daarin voorziet.

zonder mandaat (**opt-out**)**Art. 80: Vertegenwoordiging van betrokkenen**

2. De lidstaten kunnen bepalen dat een orgaan,
organisatie of vereniging als bedoeld in lid 1 van
dit artikel, over het recht beschikt om
onafhankelijk van de opdracht van een
betrokkene in die lidstaat klacht in te dienen bij
de overeenkomstig artikel 77 bevoegde
toezichhoudende autoriteit en de in de
artikelen 78 en 79 bedoelde rechten uit te
oefenen, indien het/zij van mening is dat de
rechten van een betrokkene uit hoofde van deze
verordening zijn geschonden ten gevolge van de
verwerking.

ook vorderen van
schadevergoeding...?

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

(142) [...] A Member State may provide
for such a body, organisation or
association to have the right to lodge a
complaint in that Member State,
independently of a data subject's
mandate, and the right to an effective
judicial remedy where it has reasons to
consider that the rights of a data
subject have been infringed as a result
of the processing of personal data
which infringes this Regulation.

That body, organisation or association
may not be allowed to claim
compensation on a data subject's
behalf independently of the data
subject's mandate

(142) [...] De lidstaten kunnen bepalen dat
deze organen, organisaties of verenigingen
over het recht beschikken om, ongeacht
een eventuele machtiging door een
betrokkene, in die lidstaat een klacht in te
dienen en over het recht op een
doeltreffende voorziening in rechte, indien
zij redenen hebben om aan te nemen dat
de rechten van een betrokkene zijn
geschonden als gevolg van een verwerking
van persoonsgegevens die inbreuk maakt
op deze verordening. Voor deze organen,
organisaties of verenigingen kan worden
bepaald dat zij niet het recht hebben om
namens een betrokkene een vergoeding te
eisen buiten de machtiging door de
betrokkene om.

vertaalfoutje..?

Art. 80: Vertegenwoordiging van betrokkenen

2. De lidstaten kunnen bepalen dat een orgaan,
organisatie of vereniging als bedoeld in lid 1 van
dit artikel, over het recht beschikt om
onafhankelijk van de opdracht van een
betrokkene in die lidstaat klacht in te dienen bij
de overeenkomstig artikel 77 bevoegde
toezichhoudende autoriteit en de in de
artikelen 78 en 79 bedoelde rechten uit te
oefenen, indien het/zij van mening is dat de
rechten van een betrokkene uit hoofde van deze
verordening zijn geschonden ten gevolge van de
verwerking.

ook vorderen van
schadevergoeding...?

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

Rb A'dam 29 dec. 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:7647
5.21 Zowel Oracle als Salesforce voert aan dat TPC *niet bevoegd is op grond van artikel 80 in verbinding met artikel 82 AVG schadevergoeding te vorderen wegens de gestelde schending van de AVG, omdat zij daartoe geen opdracht heeft ontvangen van de betrokken internetgebruikers en artikel 80 lid 1 AVG dus niet op TPC van toepassing is. In artikel 80 lid 2 wordt artikel 82 AVG niet genoemd. Oracle en Salesforce menen daarom dat de mogelijkheid om onafhankelijk van de opdracht van de betrokkene bepaalde rechten uit de AVG uit te oefenen, niet het recht op schadevergoeding van artikel 82 AVG omvat.*

5.23 TPC bestrijdt dit betoog. Zij wijst daarbij op het doel en de inhoud van de AVG en het daarmee nagestreefde *hoge beschermingsniveau*. Schade die iemand lijdt ten gevolge van een ongeoorloofde gegevensverwerking moet "volledig en daadwerkelijk" worden vergoed. TPC wijst verder op het recht op verkrijging van een *doeltreffende voorziening* in rechte, de in het Unierecht verankerde beginselen van subsidiariteit en *proportionaliteit en het daarmee samenhangende beginsel van procedurele autonomie*.

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

procedurele autonomie

Rb A'dam 25 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6694 (TikTok)

2.27.4. *De Nederlandse wetgever heeft er dus uitdrukkelijk voor gekozen om vorderingen tot schadevergoeding op grond van artikel 82 lid 1 AVG mogelijk te maken voor WAMCA-belangenorganisaties, die onafhankelijk van de opdracht van (maar wel ten behoeve van) van de betrokkenen optreden. De rechtbank volgt TikTok c.s. niet in hun betoog dat de Nederlandse wetgever hiermee een onjuiste toepassing heeft gegeven aan de AVG. In overweging 142 bij de AVG staat dat voor AVG-belangenorganisaties "kan worden bepaald dat zij niet het recht hebben om namens een betrokkene een vergoeding te eisen buiten de machtiging door de betrokkene om". Met de stelling dat het hierbij gaat om een *vertaalfout* en dat is bedoeld "kan niet worden bepaald dat zij het recht hebben om (...)", miskennen TikTok c.s. dat *elke taalversie van de AVG authentiek* is. Hun stelling vindt ook geen steun in de overige bepalingen van de AVG of in de door hen aangehaalde uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie*

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

Gerechtshof A'dam 18 juni 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:1651
4.16.2 [...] Over de vraag welke eisen gesteld moeten worden aan op basis van deze bepaling te vergoeden immateriële schade zullen wellicht prejudiciële vragen gesteld moeten worden. *Dat geldt mogelijk ook voor de betekenis van art. 80 lid 2 AVG, in het bijzonder het opdrachtvereiste, voor een actie als de onderhavige.*

Gerechtshof Amsterdam 24 sep 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:2661
Het is vaste jurisprudentie dat de lidstaten hun formele recht zo moeten toepassen dat de juiste werking van het Unierecht verzekerd is, maar daarmee is nog niet duidelijk dat dit opdrachtvereiste in het kader van deze Nederlandse collectieve actie reeds in de ontvankelijkheidsfase aan de orde is en evenmin dat dit zonder meer in de weg staat aan de ontvankelijkheid van TPC; *dat is een punt waarover wellicht prejudiciële vragen gesteld zullen moeten worden.*

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

Rechtbank R'dam vraagt
het in Luxemburg...!

Rechtbank R'dam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322 (Amazon)
De rechtbank ziet daarom aanleiding om prejudiciële vragen aan het HvJEU te stellen op grond van artikel 267 VWEU. De voorgenomen vragen luiden als volgt:
[...]

3) Staat het opdrachtbegrip in artikel 80 lid 1 AVG en/of het bepaalde in artikel 80 lid 2 AVG in de weg aan een nationale regeling op grond waarvan een belangenorganisatie, die voldoet aan de eisen van artikel 80 lid 1 AVG, een *collectieve schadevergoedingsvordering* kan instellen ten behoeve van betrokkenen tegen een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker vanwege schendingen van de AVG, terwijl die belangenorganisatie op dat moment (nog) *geen expliciete opdracht* heeft van betrokkenen?

TOETSVRAAG 2

In DPS/Meta (Facebook) stelt de rechtbank A'dam dat Meta (Facebook) moet aantonen dat zij de verplichtingen van de Avg heeft nageleefd.

Dit is

- A. juist
- B. onjuist

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

Overw. 75 en 85

[Een] gegevensverwerking [...] kan resulteren in ernstige lichamelijke, materiële of immateriële schade, met name:

- discriminatie, identiteitsdiefstal of -fraude, financiële verliezen, reputatieschade, verlies vertrouwelijkheid van door beroepsgeheim beschermde gegevens, ongeoorloofde ongedaanmaking van pseudonimisering, of enig ander aanzienlijk **economisch of maatschappelijk nadeel**;
- wanneer de betrokkenen hun rechten niet kunnen uitoefenen of worden

Overw. 146

De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker moeten **alle schade vergoeden** die iemand kan lijden ten gevolge van een verwerking die inbreuk maakt op deze verordening.

Het begrip „**schade**” moet ruim worden uitgelegd in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie, op een wijze die ten volle recht doet aan de doelstellingen van deze verordening.

Art. 82 Avg

1. Eenieder **die materiële of immateriële schade** heeft geleden ten gevolge van een inbreuk op deze verordening, heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker schadevergoeding te ontvangen voor de geleden schade.

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898 (Pieter Baan)

Ook als het bestaan van geestelijk letsel in [...] niet kan worden aangenomen, is niet uitgesloten dat de aard en de ernst van de normschending en van de gevolgen daarvan voor de benadeelde, meebrengen dat van de in art. 6:106, aanhef en onder b, BW bedoelde *aantasting in zijn persoon 'op andere wijze'* sprake is. In zo een geval zal degene die zich hierop beroept de aantasting in zijn persoon met concrete gegevens moeten onderbouwen.

Dat is slechts anders indien de aard en de ernst van de normschending meebrengen dat *de in dit verband relevante nadelige gevolgen daarvan voor de benadeelde zo voor de hand liggen*, dat een aantasting in de persoon kan worden aangenomen.

'aantasting in de persoon op andere wijze' kan ook schade opleveren de bewijslast ligt bij gedupeerde

aard en ernst van normschending kan impliceren dat nadelige gevolgen daarvan zo voor de hand liggen, dat aantasting in de persoon kan worden aangenomen. En dus niet met concrete gegevens hoeft te worden onderbouwd

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

HvJEU 4 mei 2023, C300/21, ECLI:EU:C:2023:370 (Österreichischer Post)

- een inbreuk [...] *[volstaat] op zich* niet voor de toekenning van een recht op schadevergoeding
- Art. 82, lid 1, [...] verzet [zich] tegen een nationale regel of praktijk op grond waarvan immateriële schade [...] slechts kan worden vergoed indien de door de betrokkene geleden schade *een bepaalde mate van ernst* bereikt.
- de nationale rechters [moeten] bij de vaststelling van de hoogte van de schadevergoeding [...] *de interne regels van elke lidstaat* inzake de omvang van de geldelijke schadevergoeding toepassen, voor zover de Unierechtelijke beginselen van gelijkwaardigheid en doeltreffendheid in acht worden genomen.

er moet wel schade zijn

maar er is géén ondergrens...!

ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898
aard en ernst van normschending kan impliceren dat nadelige gevolgen daarvan zo voor de hand liggen, dat aantasting in de persoon kan worden aangenomen. En dus niet met concrete gegevens hoeft te worden onderbouwd

3. wat is schade en wie moet dit bewijzen..?

ABRVs 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898 (Pieter Baan)
Ook als het bestaan van geestelijk letsel in [...] niet kan worden aangenomen, is niet uitgesloten dat de aard en de ernst van de normschending en van de gevolgen daarvan voor de benadeelde, meebrengen dat van de in art. 6:106, aanhef en onder b, BW bedoelde aantasting in zijn persoon 'op andere wijze' sprake is. In zo een geval zal degene die zich hierop beroept de aantasting in zijn persoon met concrete gegevens moeten onderbouwen.
Dat is slechts anders indien normschending meebrengt nadelige gevolgen daarvan hand liggend, dat een aan aangenomen.

Hu/EU 4 mei 2023, C-300/21, ECLI:EU:C:2023:370 (Österreichischer Post)
• een inbreuk [...] [schade] op zich niet voor de toekenning van een recht op schadevergoeding
• Art. 82, lid 1, [...] verzet [zich] tegen een nationale regel of praktijk op grond waarvan immateriële schade [...] slechts kan worden vergoed indien schade een bepaalde mate
• de nationale rechters [moet] hoogte van de schadevergoeding eerblijvend afstemmen op de omvang van de schadevergoeding toepassing beginselen van gelijkwaardigheid acht worden genomen.

Hu/EU 14 Dec 2023, C-340/21, ECLI:EU:C:2023:986 (NAP)
• betrokkene dient te bewijzen dat de negatieve gevolgen van de inbreuk immateriële schade opleveren
• maar de verwerkingsverantwoordelijke kan bewijzen dat hij 'op geen enkele wijze verantwoordelijk is voor het schadeveroorzakend feit'
• van immateriële schade kan ook sprake zijn als het gaat om 'de vrees die een betrokkene na een inbreuk op deze verordening koestert voor mogelijk misbruik van zijn persoonsgegevens door derden'

Hu/EU 14 Dec 2023, C-456/22, ECLI:EU:C:2023:988 (Gemeinde Ummendorf)
• niet vereist dat 'de door de betrokkene geleden bepaalde mate van ernst bereikt'
• er kan zijn van immateriële schade als gevolg van beknudding op internet van persoonsgegevens doorzigtelijke verlies van anonimiteit door gedurende een korte tijdsperiode
• maar betrokkene moet wel aantonen dat de gevolgen nadelig zijn

Hu/EU 21 Dec 2023, C-667/21, ECLI:EU:C:2023:1022 (Krankenversicherung Nordrhein)
• compensatoire functie d.w.z. volledige vergoeding van geleden schade en dus geen afschrikkende of punitieve functie
• de inbreuk niet relevant voor hoogte vergoeding
• de inbreuk niet relevant voor hoogte vergoeding
• de inbreuk niet relevant voor hoogte vergoeding

Hu/EU 20 Juni 2024, C-182/22 en 189/22, ECLI:EU:C:2024:531 (Scalable)
• compensatoire functie en dus geen afschrikkende of punitieve functie
• ernst van de inbreuk of opzettelijkheid niet relevant voor hoogte schadevergoeding
• letsel schade weegt niet naar haar aard zwaarder dan immateriële schade
• lidstaten bepalen de criteria voor de begroting van de schade, mits de vergoeding volledig en daadwerkelijk is

Hu/EU 25 Januari 2024, C-687/21, ECLI:EU:C:2024:72 (MediaMarktSaturn)
• compensatoire functie d.w.z. volledige vergoeding van concreet geleden schade en dus geen afschrikkende of punitieve functie
• ernst van de inbreuk niet relevant voor hoogte schadevergoeding
• betrokkene moet bewijzen dat hij schade heeft geleden en dat de schade gevolg is van inbreuk
• 'een zuiver hypothetisch risico' dat een onbevoegde derde misbruik maakt van persoonsgegevens 'levert nog geen immateriële schade op'

3. wat is schade en wie moet dit bewijzen..?

Rb A'dam 17 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4264 (GGD-datalek)

5.20.16. [...] De vrees die een betrokkene na een inbreuk op de AVG koestert voor mogelijk misbruik van zijn persoonsgegevens door derden, kan „immateriële schade” vormen.

Vereist is dus dat de benadeelde aantoont dat er bepalingen van de AVG zijn geschonden. Dat is hier nu juist niet het geval, want volgens ICAM gaat het bij groep A over personen die in onzekerheid verkeren of hun gegevens wel of niet gestolen zijn. Alleen al daarom kunnen deze personen geen schadevergoeding vorderen. Bovendien is de door ICAM gestelde vrees niet de vrees dat derden de persoonsgegevens die zij onrechtmatig hebben verkregen zullen misbruiken, 'de vrees na een inbreuk', maar 'de vrees voor een inbreuk'. Dit is de vrees dat derden mogelijk onrechtmatig persoonsgegevens zouden kunnen hebben verkregen (en die vervolgens zouden kunnen misbruiken).

Stichting vordert schadevergoeding t.b.v.
A. ca. 6 miljoen personen van wie gegevens in de GGD-systemen stonden
B. van 1373 personen is vastgesteld dat gegevens zijn gelekt

financieel gebaar (van €500) met finale kwijting...

AVG-BOETES

nieuw **boetebeleid** van de toezichthouder en de onlangs aan **Kruidvat**, **Clearview** en **Uber** opgelegde boetes

over vage normen en boetes rechtszekerheid en lex certa

*Kamerstukken II
2017/18, 34 851,
nr. 4, p. 52*

*[W]ij menen dat het rauwelijks opleggen van bestuurlijke boetes door de toezichthouder in strijd kan komen met de beginselen van behoorlijk bestuur, hetgeen evenzeer betekent dat niet is voldaan aan artikel 83, achtste lid, AVG. Als er sprake is van open normen zal er van een toezichthoudend bestuursorgaan in beginsel worden gevraagd om helderheid te verschaffen over hetgeen van de ondertoezichtgestelden precies wordt verwacht in het specifieke geval voordat het opleggen van een punitieve sanctie aan de orde kan zijn. **Het lex-certa beginsel staat aan punitief optreden dan al snel in de weg.** Als het voor een verwerkingsverantwoordelijke in redelijkheid niet helder is wat van hem concreet wordt verwacht, zal het rauwelijks opleggen van een (hoge) bestuurlijke boete de rechterlijke toets niet kunnen doorstaan*

boetebevoegdheid ...

Wat opvalt bij de handhaving door de AP is dat een beleidsregel waarin het toezichts- en handhavingsbeleid is vastgelegd ontbreekt. *Voor zover wij konden nagaan is geen sprake van kenbaar beleid op dit punt. Op welke wijze de toezichthouder in zijn handelen een escalatiestrategie toepast is daardoor niet duidelijk. In de bestudeerde casus leek niet of nauwelijks sprake te zijn van een escalatiestrategie. Daarbij valt op dat een dialoog tussen de onder toezicht gestelde en de toezichthouder in een aantal gevallen geheel of vrijwel geheel ontbrak. Ook als de overtreder de overtreiding beëindigt houdt de AP in de bestudeerde casus vast aan de opgelegde boete. Er is beleid over de matiging van boetes, maar hoe dat in de praktijk wordt toegepast is niet inzichtelijk; een vergelijking van de casus gaf op dat punt in ieder geval niet meer houvast.*

**Boetebesluit
Kruidvat 2 mei 2024
€600.000**

**Boetebesluit Clearview
16 mei 2024
€30.500.000**

Clearview.ai

**Boetebesluit Uber
22 juli 2024
€290.000.000(!)**

61. De unieke user-ID die de first party cookie 'peerius_user' en de unieke visitor-ID die first party cookie 'unless_visitorid' aan een bezoeker koppelen, hebben het doel om terugkerende bezoekers te volgen. Dit betekent dat een bezoeker die eerder kruidvat.nl heeft bezocht, kan worden geïdentificeerd met een unieke user-ID of visitor-ID en het IP-adres.

[...]

65. Bij niet-geregistreerde bezoekers gaat het om de verwerking van een unieke user-ID of visitor-ID die inwisselbaar is met een naam. Een dergelijke online identicator geldt als persoonsgegevens in de zin van artikel 4, onder 1, AVG. Het gaat er namelijk om dat het mogelijk (voetnoot:Breijer) is dat de betrokkene direct of indirect identificeerbaar is en dat is bij bezoekers van kruidvat.nl het geval met de unieke user-ID of visitor-ID.

Gelet op het voorgaande concludeert de AP dat A.S. Watson persoonsgegevens van de bezoekers van kruidvat.nl verwerkt

«singling-out» is (nog) géén identificatie

Breyer

18EU 19 oktober 2016, C-582/14 ECLI:C:2016:779

48. De aanbieder van online mediadiensten lijkt dan ook te beschikken over middelen waarvan mag worden aangenomen dat zij redelijkerwijs kunnen worden ingezet om de betrokken persoon met behulp van andere, te weten de beveiligde autoriteit en de arts, te identificeren aan de hand van de gegevens die hij afleest.

48. [I]t appears that the online media service provider has the means which may likely reasonably be used in order to identify the data subject, with the assistance of other persons, namely the competent authority and the internet service provider, on the basis of the IP address stored.

redelijkerwijs 'kunnen' worden ingezet om iemand te identificeren? (theoretische mogelijkheid)

redelijkerwijs 'zullen' worden ingezet om iemand te identificeren! (waarschijnlijkheid)

---

persoonsgegevens, of niet?
Enschede: de rechtbank Overijssel

10. De rechtbank merkt op dat de AP bij de weerlegging van de bezwaren van eiser bij herhaling uitgaat van de aanwezigheid van omstandigheden en gelijkwaardige bewaaringen in plaats van zich te baseren op anderszels naar John. [...]

13. De rechtbank is van oordeel dat de AP insluitende heeft onderzocht of de door haar genoemde maatregelen het inderdaad, in de gegeven situatie, mogelijk maken om de identiteit van een gebruiker van een mobiel apparaat met het blote oog te achterhalen.

De enkele stelling van de AP dat bepaalde medewerkers die redelijkerwijs zouden kunnen dienen overtuigd de rechtbank niet. De AP had, gelet op overweging 26 van de AVG moeten onderzoeken of het redelijkerwijs te verwachten is dat de genoemde middelen worden gebruikt om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, waarbij de kosten en de benodigde tijd voor identificatie met in aanmerking van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerken en de technologische ontwikkelingen betrokken hadden moeten worden.

18EU 9 november 2023, C-318/22, ECLI:C:2023:837

47. [...] Het VIN moet worden vermeld op het kentekenbewijs van een voertuig, evenals de naam en het adres van de houder van dat kentekenbewijs. Bovendien kan een natuurlijke persoon [...] in dat kentekenbewijs worden aangeduid als eigenaar van het voertuig of als een persoon die in een andere juridische hoedanigheid dan die van eigenaar over het voertuig kan beschikken.

48. Gelet daarop vormt het VIN een persoonsgegeven in de zin van artikel 4, punt 1, AVG van de natuurlijke persoon die op hetzelfde kentekenbewijs is vermeld, voor zover digene die er toegang toe heeft over de middelen kan beschikken om het redelijkerwijs in te zetten voor de identificatie van de eigenaar van het voertuig of van een persoon die in een andere juridische hoedanigheid dan die van eigenaar over het betrokken voertuig kan beschikken.

persoonsgegevens, een relatief begrip
Gesamtverband /Scania

voertuignummer

18EU 9 november 2023, C-318/22, ECLI:C:2023:837

47. [...] Het VIN moet worden vermeld op het kentekenbewijs van een voertuig, evenals de naam en het adres van de houder van dat kentekenbewijs. Bovendien kan een natuurlijke persoon [...] in dat kentekenbewijs worden aangeduid als eigenaar van het voertuig of als een persoon die in een andere juridische hoedanigheid dan die van eigenaar over het voertuig kan beschikken.

48. Gelet daarop vormt het VIN een persoonsgegeven in de zin van artikel 4, punt 1, AVG van de natuurlijke persoon die op hetzelfde kentekenbewijs is vermeld, voor zover diene die er toegang toe heeft over de middelen kan beschikken om het redelijkerwijs in te zetten voor de identificatie van de eigenaar van het voertuig of van een persoon die in een andere juridische hoedanigheid dan die van eigenaar over het betrokken voertuig kan beschikken.

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

AP legt Clearview boete op voor illegale dataverzameling voor gezichtsherkenning

03 september 2024 Thema's: **Biometrie** Persoonsgegevens op internet

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) legt Clearview AI een boete op van **30,5 miljoen euro** en dwangsommen met een maximum van ruim 5 miljoen euro. Clearview is een Amerikaans bedrijf dat gezichtsherkenningdiensten aanbiedt. Clearview heeft onder meer illegaal een database aangelegd met miljarden foto's van gezichten, waaronder van Nederlanders. De AP waarschuwt dat het ook verboden is om de diensten van Clearview te gebruiken.

Clearview is een commercieel bedrijf dat gezichtsherkenningdiensten aanbiedt aan inlichtingen- en opsporingsdiensten. Klanten van Clearview kunnen camerabeelden aanleveren om erachter te komen wat de identiteit is van personen die in beeld komen. Clearview heeft hiervoor een database met ruim 30 miljard foto's van mensen. Clearview **schrapt** die foto's automatisch van het internet. En zet ze vervolgens om in een unieke biometrische code per gezicht. Zonder dat deze mensen dat weten en zonder dat zij daarvoor toestemming hebben gegeven.

NATIONAL BESTSELLER
KASHMIR HILL
YOUR FACE BELONGS TO US
A SECRETIVE STARTUP'S QUEST TO END PRIVACY AS WE KNOW IT

5. Clearview is gevestigd te New York, Verenigde Staten. Clearview heeft geen vestiging in Europa. Ook heeft het bedrijf geen vertegenwoordiger in de Europese Unie (hierna ook: de Unie).

6 Clearview biedt diensten aan die gebruik maken van gezichts-herkenningstechnologie. Dat wil zeggen, een algoritme dat gezichten in een afbeelding dermate nauwkeurig kan analyseren dat het vervolgens hetzelfde gezicht (en dus dezelfde persoon) op andere afbeeldingen kan herkennen.

7 Om een gezicht over meerdere afbeeldingen te kunnen herkennen maakt Clearview gebruik van een geavanceerd algoritme. [...]

Clearview.ai

- verwerking biometrische ID-gegevens
- verboden o.g.v. art. 9(1) Avg,
- behoudens uitzonderingen van art. 9(2).Avg

8 Clearview heeft een database aangelegd die bestaat uit meer dan 30 miljard foto's (hierna: de database). [...] De foto's worden verzameld door zogeheten 'crawlers'.

5. Clearview is gevestigd te New York, Verenigde Staten. Clearview heeft geen vestiging in Europa. Ook heeft het bedrijf geen vertegenwoordiger in de Europese Unie (hierna ook: de Unie).

6 Clearview biedt diensten aan die gebruik maken van gezichts-herkenningstechnologie. Dat wil zeggen, een algoritme dat gezichten in een afbeelding dermate nauwkeurig kan analyseren dat het vervolgens hetzelfde gezicht (en dus dezelfde persoon) op andere afbeeldingen kan herkennen.

7 Om een gezicht over meerdere afbeeldingen te kunnen herkennen maakt Clearview gebruik van een geavanceerd algoritme. [...]

Clearview.ai

is de Avg eigenlijk wel van toepassing ?

8 Clearview heeft een database aangelegd die bestaat uit meer dan 30 miljard foto's (hierna: de database). [...] De foto's worden verzameld door zogeheten 'crawlers'.

Clearview.ai

Art. 3 Avg Territoriaal toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker in de Unie, ongeacht of de verwerking in de Unie al dan niet plaatsvindt.

2. Deze verordening is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen die zich in de Unie bevinden, door een niet in de Unie gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker, wanneer de verwerking verband houdt met

(a) het aanbieden van goederen of diensten aan deze betrokkenen in de Unie, ongeacht of een betaling door de betrokkenen is vereist; of

(b) het **monitoren van hun gedrag**, voor zover dit gedrag in de Unie plaatsvindt.

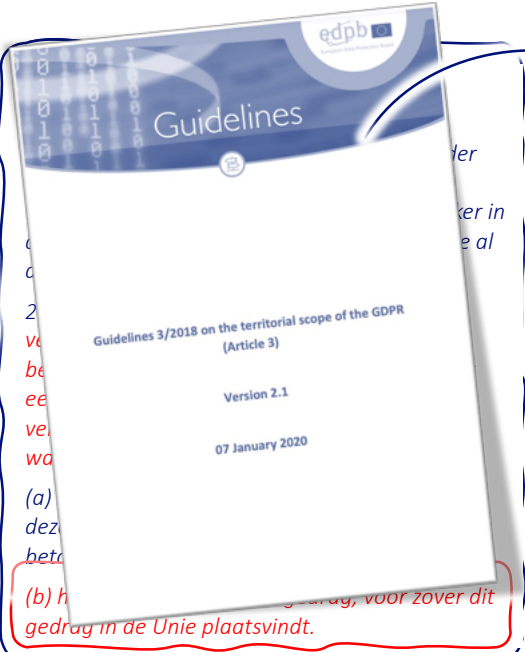
overw. 24 Preambule Avg

het **controleren** van het gedrag van de betrokkenen voor zover zich dat binnen de Unie situeert.

Om uit te maken of een verwerking kan worden beschouwd als controle van het gedrag van betrokkenen, dient te worden vastgesteld of natuurlijke personen op het internet worden **gevolgd**, en onder meer of in dat verband eventueel persoonsgegevensverwerkingstechnieken worden gebruikt waarbij een **profiel** wordt opgesteld van een natuurlijke persoon, in het bijzonder om besluiten ten aanzien van hem te nemen of om zijn persoonlijke voorkeuren, gedragingen en attitudes te **analyseren** of te voorspellen.

Clearview.ai

Guidelines 3/2018 on the territorial scope of the GDPR (Article 3)
Version 2.1
07 January 2020

(b) h... gedrag, voor zover dit gedrag in de Unie plaatsvindt.

a broad range of **monitoring activities**, including in particular:

- behavioural advertisement
- geo-localisation activities, in particular for marketing purposes
- online tracking through the use of cookies or other tracking techniques such as fingerprinting
- personalised diet and health analytics services online
- cctv
- market surveys and other behavioural studies based on individual profiles
- monitoring or regular reporting on an individual's health status

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

AP legt Uber boete op van 290 miljoen euro om doorgifte data chauffeurs naar VS

26 augustus 2024

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) legt Uber een boete op van 290 miljoen euro. De AP heeft geconstateerd dat Uber persoonsgegevens van Europese taxichauffeurs heeft doorgegeven naar de Verenigde Staten (VS) en dat Uber daarbij de gegevens onvoldoende heeft beschermd. Dit is volgens de AP een ernstige overtreding van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Inmiddels heeft Uber de overtreding beëindigd.

"In Europa beschermt de AVG de grondrechten van mensen, door te eisen dat bedrijven en overheden zorgvuldig met persoonsgegevens omgaan" zegt AP-voorzitter Aleid Wolfsen. Maar buiten Europa is dat helaas niet vanzelfsprekend. Denk aan overheden die op grote schaal data kunnen aftappen."

"Daarom zijn bedrijven meestal verplicht extra maatregelen te nemen als zij persoonsgegevens van Europeanen buiten de Europese Unie opslaan. Uber heeft het in de AVG vereiste niveau van bescherming voor chauffeurs niet gewaarborgd voor de doorgifte van gegevens naar de VS. Dat is zeer ernstig."

Boetebesluit Uber
22 juli 2024
€290.000.000(!)

*géén gebruik
meer van SCC's*

*gecertificeerd
onder DPF*

111. De AP komt tot de conclusie dat UBV (als exporteur) van 6 augustus 2021 tot 27 november 2023 niet over een wettig doorgiftemechanisme beschikte voor de doorgifte van persoonsgegevens van chauffeurs vanuit de EER naar de Verenigde Staten. De AP heeft van Uber geen aanvraag inzake andere geschikte doorgifte-instrumenten uit hoofde van artikel 46 AVG ontvangen.⁸⁰ De AP stelt derhalve vast dat Uber gedurende de eerdergenoemde periode in overtreding was van artikel 44 AVG.

overtreding van 6 augustus 2021 tot 27 november 2023

142. De EDPB heeft in de plenaire vergadering van **24 mei 2023** ingestemd met de definitieve tekst van de Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (hierna: de Richtsnoeren). De AP zal deze Richtsnoeren toepassen op deze zaak.¹¹⁷ De (nationale) beleidsregels van de AP over het bepalen van de hoogte van bestuurlijke boetes zijn, voor zover thans relevant, ingetrokken.¹¹⁸

163. Op grond van artikel 83, vijfde lid, van de AVG bedraagt het boetemaximum 4% van de jaaromzet. De jaaromzet bedraagt **€ 34,235 miljard**, zodat het boetemaximum voor de overtreding **€ 1,369 miljard** bedraagt.

7-juni-2023

Nieuw boetebeleid voor overtredingen AVG

07 juni 2023 Thema: [Internationale samenwerking AVG/Algemeen](#)

Er zijn nieuwe regels van kracht voor de berekening van boetes voor bedrijven die de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) overtreden. Deze nieuwe regels zijn opgesteld door de European Data Protection Board (EDPB), het samenwerkingsverband van Europese privacytoezichthouders. Met de nieuwe regels berekenen alle privacytoezichthouders in de Europese Unie (EU) voortaan op dezelfde manier de hoogte van boetes.

6-december-2023

Home > Documenten >

Boetebeleidsregels Autoriteit Persoonsgegevens 2023

06 december 2023 Thema: [AVG/Algemeen](#)

Met de boetebeleidsregels berekent de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) de hoogte van boetes.

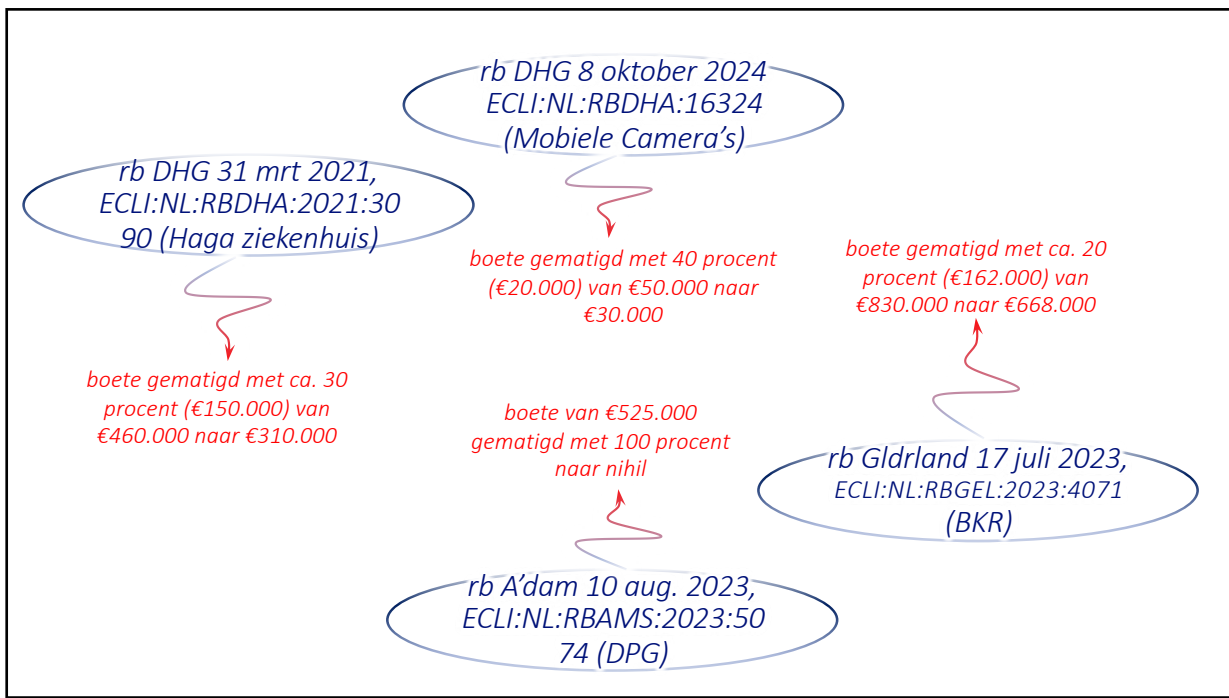
12-december-2023

STAATSCOURANT No. 58571 12 december 2023

Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.

Beleidsregels van de Autoriteit Persoonsgegevens van 6 juni 2023 met betrekking tot het bepalen van de hoogte van bestuurlijke boetes (Boetebeleidsregels Autoriteit Persoonsgegevens 2023)

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft, gelet op de artikelen 4(8) en 5(4), tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 83 van de Algemene verordening gegevensbescherming, artikel 14, derde lid, 1° en 2°, eerste lid, van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, artikel 2, 1° van de Wet toezicht, artikel 4, eerste lid, van de Wet bestuursorgaan, paragraaf, artikel 20, eerste lid, van de Wet justitie, artikel 27, 3°, 5° en 6° van de Wet justitie en strafrechtelijke gegevens en artikel 13, 4, eerste en vijfde lid, van de Telecommunicatiewet, en is van kracht op de Databank van 2023 van de

TOETSVRAAG 3

In het evaluatierapport over de wijze waarop AP gebruik maakt van haar boetebevoegdheid (ProFacto & Hooghiemstra 2022) concluderen de onderzoekers dat het niet inzichtelijk is hoe het beleid over de matiging van boetes in de praktijk wordt toegepast.

Dit is

- A. juist*
- B. onjuist*

TOETSVRAAG 4

AP heeft bij besluit van 22 juli 2024 aan Uber een boete opgelegd van €600.000

Dit is

- A. juist*
- B. onjuist*

DAT WAS HET..!
vragen?

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl